

ΛΟΥΙΖ
ΠΕΝΙ
ΒΑΝΑΥΣΑ
ΛΟΓΙΑ

CRIME

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: THE BRUTAL TELLING
Από τις Εκδόσεις MINOTAUR BOOKS, Νέα Υόρκη 2010

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Βάνουσα λόγια**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: Louise Penny

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρύσα Μπανιά

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Σεβαστιάδου

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Γιώργος Παζάλος

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουκωτά

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Α. & Φ. Δεληγιάννης Ο.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Louise Penny, 2009

All rights reserved.

© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Martyn Aim/Millennium Images/Apeiron Photos

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2012

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2012, 3.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-496-539-7

***Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.***

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121

144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο: Μαυρομικάλη 1

106 79 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head office: 121, Tatoiu Str.

144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore: 1, Mavromichali Str.

106 79 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

ΛΟΥΙΖ ΠΕΝΙ ΒΑΝΑΥΣΑ ΛΟΓΙΑ

Μετάφραση: Χρύσα Μπανιά

CRIME

*Για τη φιλοζωική εταιρεία του Μοντερεζί
και για όλους εκείνους
που θα «χτυπούσαν τις καμπάνες του ουρανού».*

*Και για τη Μάγκι, που τελικά κατάφερε
να δώσει όλη της την καρδιά.*

1

Τους έσφαξε όλους; Και τα παιδιά;» Η φωτιά στο τζάκι τοισίριζε και τριζοβολούσε, καταπίνοντας την κατάπληξή του.

«Τους έκανε κάτι χειρότερο».

Και τότε έπεσε σιωπή. Και μέσα σ' εκείνη τη σιγή ζούσαν όλα τα πράγματα που θα μπορούσαν να είναι χειρότερα από τη σφαγή.

«Βρίσκονται κοντά;» Ένωσε ένα ρίγος στην πλάτη όταν φαντάστηκε κάτι φρικτό να σέρνεται μέσα στο δάσος. Να τους πλησιάζει. Κοίταξε τριγύρω, περιμένοντας σχεδόν να δει κόκκινα μάτια να τον κοιτάζουν μέσα από τα σκοτεινά παράθυρα. Ή από τις γωνιές ή κάτω από το κρεβάτι.

«Είναι παντού γύρω μας. Δεν έχεις δει το φως στον ουρανό τη νύχτα;»

«Νόμιζα πως ήταν το Βόρειο Σέλας». Το ρόδινο, πράσινο και λευκό που άλλαζε, ρέοντας επάνω στα αστέρια. Σαν κάτι ζωντανό που τρεμοφέγγει, που μεγαλώνει. Που πλησιάζει.

Ο Ολιβιέ Μπρουλέ χαμήλωσε το βλέμμα· δεν άντεχε πια να κοιτάζει τα ανήσυχα, γεμάτα παραφροσύνη μάτια απέναντί του. Είχε ζήσει με αυτή την ιστορία εδώ και πολύ καιρό και επαναλάμβανε διαρκώς στον εαυτό του ότι δεν ήταν αληθινή. Επρόκειτο για μύθο, μια ιστορία που έλεγαν, ξανάλεγαν και διάνθιζαν συνεχώς. Γύρω από φωτιές σαν τη δική τους.

Δεν ήταν παρά μια ιστορία, τίποτα περισσότερο. Δεν έκανε κανένα κακό.

Αλλά μέσα σ' εκείνη την απλή ξύλινη καλύβα, χωμένη στο άγριο δάσος του Κεμπέκ, φαινόταν να είναι κάτι περισσότερο. Ακόμα και

ο Ολιβιέ έπιασε τον εαυτό του να την πιστεύει. Ίσως επειδή ήταν τόσο προφανές ότι ο Ερμηίτης την πίστευε.

Ο ηλικιωμένος καθόταν στην πολυθρόνα του στη μια πλευρά του τζακιού και ο Ολιβιέ στην άλλη. Ο Ολιβιέ κοίταξε τη φωτιά, που είχε μείνει ζωντανή παραπάνω από μία δεκαετία. Μια παλιά φλόγα που δεν επιτρεπόταν να καθεί μουρμούριζε κι έτριζε στο τζάκι, σκορπώντας απαλό φως στην ξύλινη καλύβα. Σκάλισε τα κάρβουνα με την απλή σιδερένια μασιά, και σπίθες ανέβηκαν στην καμινάδα. Το φως των κεριών τρεμόπαιξε πάνω στα γυαλιστερά αντικείμενα, σαν μάτια στο σκοτάδι που τα είχε βρει η φλόγα.

«Δε θ' αργήσει πολύ τώρα πια».

Τα μάτια του Ερμηίτη άστραφταν σαν μέταλλο που κοντεύει να λιώσει. Είχε σκύψει μπροστά, όπως έκανε συχνά όταν λεγόταν αυτή η ιστορία.

Ο Ολιβιέ κοίταξε προσεκτικά το μοναδικό δωμάτιο. Κεριά που τρεμόπαιζαν τρυπούσαν το σκοτάδι, ρίχνοντας φανταστικές, απόκοσμες σκιές. Η νύχτα φάνταζε να έχει κωθεί ανάμεσα από τις ρωγμές των κούτσουρων και να έχει εγκατασταθεί στην καλύβα, κουλουριασμένη στις γωνίες και κάτω από το κρεβάτι. Πολλές φυλές αυτοχθόνων πίστευαν ότι το κακό ζει στις γωνίες, γι' αυτό τα παραδοσιακά σπίτια ήταν στρογγυλά. Όχι σαν τις τετράγωνες κατοικίες που τους είχε παραχωρήσει η κυβέρνηση.

Ο Ολιβιέ δεν πίστευε πως το κακό ζούσε στις γωνίες. Δεν ήταν έτσι. Τουλάχιστον όχι στο φως της μέρας. Πίστευε, όμως, ότι κάποια πράγματα караδοκούσαν στις σκοτεινές γωνίες της καλύβας και τα γνώριζε μόνον ο Ερμηίτης. Πράγματα που έκαναν την καρδιά του Ολιβιέ να σφυροκοπάει.

«Συνέχισε», είπε, προσπαθώντας να κρατήσει τη φωνή του σταθερή.

Ήταν αργά, και ο Ολιβιέ είχε να περπατήσει είκοσι λεπτά μέσα στο δάσος έως το Θρι Πάινς. Ήταν μια διαδρομή που έκανε κάθε δεκαπενθήμερο και τη γνώριζε καλά, ακόμα και στο σκοτάδι.

Μόνο στο σκοτάδι. Η δική τους σχέση υπήρχε μόνο σαν έπεφτε η νύχτα.

Ήπιαν μια γουλιά μαύρο τσάι. Ο Ολιβιέ ήξερε πως ο Ερμηίτης κρατούσε εκείνο το κέρασμα για τον επίτιμο καλεσμένο του. Τον μοναδικό καλεσμένο του.

Τώρα, όμως, είχε έρθει η ώρα της ιστορίας. Έσκυψαν προς τη

φωτιά. Μόλις είχε μπει ο Σεπτέμβρης, κι ένας ψυχρός αέρας είχε φωλιάσει στην καλύβα μαζί με τη νύχτα.

«Πού είχα μείνει; Α, ναι, θυμήθηκα».

Τα χέρια του Ολιβιέ έσφιζαν κι άλλο τη ζεστή κούπα.

«Η ζωφερή δύναμη έχει καταστρέψει τα πάντα στο πέρασμά της. Και τον Παλιό Κόσμο και τον Νέο. Αφανίστηκαν όλα. Εκτός από...»

«Εκτός από τι;»

«Έχει απομείνει ένα μικροσκοπικό χωριό. Είναι κρυμμένο σε μια κοιλάδα, γι' αυτό ο φοβερός στρατός δεν το έχει δει ακόμα. Μα θα το δει. Και τότε ο μεγάλος αρχηγός θα τεθεί επικεφαλής του στρατού του. Είναι πελώριος, μεγαλύτερος από κάθε δέντρο, και φοράει μια πανοπλία καμωμένη από βράχια, αγκαθωτά κοχύλια και κόκαλα».

«Το Χάος...»

Η φράση ήταν ένας ψίθυρος που εξαφανίστηκε στο σκοτάδι. Κουλουριάστηκε σε μια γωνιά και περίμενε.

«Το Χάος. Και οι Ερινύες. Ο Λοιμός, η Πείνα και η Απελπισία. Μαζεύονται. Ψάχνουν. Και δε θα σταματήσουν ποτέ. Ποτέ. Μέχρι να το βρουν».

«Εκείνο που κλάπηκε».

Ο Ερμηίτης κούνησε το κεφάλι. Η έκφρασή του ήταν βλοσυρή. Σαν να έβλεπε τη σφαγή, την καταστροφή. Τους άντρες, τις γυναίκες και τα παιδιά να το βάζουν στα πόδια μπροστά σε μιαν ανελέητη, άσπληχνη δύναμη.

«Μα τι ήταν; Τι μπορεί να ήταν τόσο σημαντικό, που έπρεπε να καταστρέψουν τα πάντα για να το πάρουν πίσω;»

Ο Ολιβιέ εστίασε το βλέμμα του, για να μη στραφεί από το αργασμένο πρόσωπο στο σκοτάδι. Εκεί στη γωνιά και στο αντικείμενο που ήξεραν και οι δύο ότι βρισκόταν σ' εκείνο το σημείο, μέσα στον άθλιο μικρό σάκο από λινάτσα. Αλλά ο Ερμηίτης έδειχνε να διαβάσει τη σκέψη του, και ο Ολιβιέ είδε ένα κακόβουλο χαμόγελο να ζωγραφίζεται στο πρόσωπο του ηλικιωμένου άντρα. Και ύστερα αυτό εξαφανίστηκε.

«Δεν είναι ο στρατός εκείνος που θέλει να το πάρει πίσω».

Τότε είδαν και οι δύο τι πρόβαλλε πίσω από τον τρομερό στρατό. Εκείνο που φοβόταν ακόμα και το Χάος. Που οδηγούσε μπροστά του την Απελπισία, το Λοιμό και την Πείνα. Με ένα στόχο. Να βρουν αυτό που είχε κλαπεί από τον αφέντη τους.

«Είναι χειρότερο από τη σφαγή...»

Οι φωνές τους ήταν χαμηλές, περνούσαν ξυστά από το πάτωμα. Σαν συνωμότες ενός σκοπού που έχει καθεί ήδη.

«Όταν ο στρατός βρει επιτέλους αυτό που αναζητάει, θα σταματήσει. Θα κάνει στην άκρη. Και τότε θα καταφτάσει ό,τι χειρότερο μπορεί να βάλει ο νους του ανθρώπου».

Έπεσε ξανά σιωπή. Και μέσα σ' εκείνη τη σιγή ζούσε ό,τι χειρότερο μπορεί να βάλει ο νους του ανθρώπου.

Έξω ένα κοπάδι κογιότ άρχισε να ουρλιάζει. Είχαν στριμώξει κάτι.

Είναι μόνο ένας μύθος, διαβεβαίωσε τον εαυτό του ο Ολιβιέ. Μια απλή ιστορία. Κοίταξε ξανά τη θράκα, για να μη δει τον τρόπο στο πρόσωπο του Ερνημίτη. Μετά κοίταξε το ρολόι του στρέφοντας το κρύσταλλο προς το τζάκι, ώσπου άρχισε να θαμποφέγγει στο πορτοκαλί χρώμα της φωτιάς. Είδε την ώρα. Δύο και μισή το πρωί.

«Το Χάος έρχεται, γιε μου, και δεν έχει σταματημό. Χρειάστηκε πολύ καιρό, μα τελικά έφτασε μέχρι εδώ».

Ο Ερνημίτης κούνησε το κεφάλι. Τα μάτια του ήταν τσιμπλιασμένα και δάκρυζαν, ίσως από τον καπνό του ξύλου, ίσως από κάτι άλλο. Ο Ολιβιέ έγειρε πίσω, κατάπληκτος που το τριανταοχτάχρονο κορμί του άρχισε να πονάει ξαφνικά, και συνειδητοποίησε ότι είχε καθίσει σφιγμένος όση ώρα ακούγονταν τα τρομερά λόγια.

«Με συγχωρείς... Είναι αργά, και ο Γκαμπρί θα ανησυχεί. Πρέπει να φύγω».

«Κιόλας;»

Ο Ολιβιέ σηκώθηκε και ξέπλυνε την κούπα του, ρίχνοντας κρύο φρέσκο νερό στο νεροχύτη από σμάλτο. Έστερα στράφηκε και πάλι προς το δωμάτιο.

«Θα ξανάρθω σύντομα», είπε χαμογελώντας.

«Θέλω να σου δώσω κάτι», αποκρίθηκε ο Ερνημίτης κοιτάζοντας τριγύρω στην ξύλινη καλύβα. Το βλέμμα του Ολιβιέ έτρεξε αμέσως στη γωνιά όπου αναπαυόταν ο μικρός σάκος από λινάτσα. Δεν είχε ανοικτεί. Ένα μικρό κομμάτι σπάγγου τον κρατούσε κλειστό.

Ο Ερνημίτης γέλασε πνιχτά. «Ίσως κάποια μέρα, Ολιβιέ. Μα όχι σήμερα...»

Πλησίασε την κορνίζα του τζακιού που ήταν σκαλισμένη στο χέρι, πήρε ένα μικροσκοπικό αντικείμενο και το έδωσε στον ελκυστικό ξανθό άντρα.

«Για τα ψώνια». Κι έδειξε τις κονσέρβες, το τυρί και το γάλα, το τσάι, τον καφέ και το ψωμί επάνω στον πάγκο.

«Δε χρειάζεται. Είναι χαρά μου», αποκρίθηκε ο Ολιβιέ. Αλλά ήξεραν και οι δύο καλά το διάλογο, ήξεραν ότι τελικά θα δεχόταν τη μικρή προσφορά. «*Merci*», πρόσθεσε ο Ολιβιέ από την πόρτα.

Μέσα στο δάσος ακουγόταν ένα άγριο ποδοβολητό· ένα καταδικασμένο πλάσμα έτρεχε να ξεφύγει από τη μοίρα του, και τα κογιότι χιμούσαν να τη σφραγίσουν.

«Να προσέχεις», είπε ο ηλικιωμένος ρίχνοντας μια γρήγορη ματιά στον νυχτερινό ουρανό. Μετά, προτού κλείσει την πόρτα, ψιθύρισε τη μία και μόνη λέξη, που γρήγορα την καταβρόχθισε το δάσος. Ο Ολιβιέ αναρωτήθηκε αν ο Ερηνίτης έκανε το σταυρό του και μουρμούρισε καμιά προσευχή ακουμπισμένος στην πόρτα, που ήταν γερή, αλλά ίσως όχι αρκετά γερή.

Και αναρωτήθηκε αν ο ηλικιωμένος πίστευε τις ιστορίες για τον φοβερό, φρικτό στρατό και το Χάος που πρόβαλλε και οδηγούσε τις Ερινύες. Αμείλικτο, ασταμάτητο. Κοντινό.

Και πίσω τους κάτι άλλο. Κάτι ανείπωτο.

Αναρωτήθηκε αν ο Ερηνίτης πίστευε τις προσευχές.

Άναψε το φακό του ψάχνοντας στο σκοτάδι. Γκρίζοι κορμοί πυκνωναν γύρω του. Έστρεψε το φως εδώ κι εκεί, προσπαθώντας να βρει το στενό μονοπάτι μέσα στο δάσος του όψιμου καλοκαιριού. Μόλις το βρήκε, βιάστηκε. Κι όσο περισσότερο βιαζόταν, τόσο πιο πολύ τρόμαζε, κι όσο περισσότερο τον καταλάμβανε ο φόβος, τόσο πιο γρήγορα έτρεχε, ώσπου άρχισε να σκοντάφτει, κυνηγημένος από σκοτεινές λέξεις μέσα στο σκοτεινό δάσος.

Επιτέλους βγήκε από τα δέντρα και σταμάτησε τρεκλίζοντας. Έβαλε τα χέρια στα λυγισμένα του γόνατα και άρχισε να αγκομαχάει. Ύστερα σηκώθηκε αργά αργά και κοίταξε το χωριό κάτω στην κοιλάδα.

Το Θρι Πάινς ήταν κοιμισμένο, έτσι όπως έδειχνε πάντα. Σε ειρήνη με τον εαυτό του και με τον κόσμο. Θαρρείς και δεν είχε επίγνωση του τι συνέβαινε τριγύρω. Ή ίσως επειδή τα ήξερε όλα, αλλά είχε διαλέξει την ησυχία έτσι κι αλλιώς. Ένα απαλό φως φέγγιζε σε μερικά παράθυρα. Οι κουρτίνες ήταν κλειστές στα ντροπαλά παλιά σπιτικά. Στον αέρα μύριζε το γλυκό άρωμα από τα πρώτα φθινοπωρινά τζάκια.

Και ακριβώς στο κέντρο του μικρού χωριού του Κεμπέκ ορθώνονταν τρία μεγάλα πεύκα, σαν φύλακες.

Ο Ολιβιέ ήταν ασφαλής. Μετά έβαλε το χέρι στην τσέπη.

Το δώρο. Η ευτελής πληρωμή. Το είχε αφήσει πίσω.

Βλαστήμησε και γύρισε να κοιτάξει το δάσος, που είχε κλείσει πίσω του. Και σκέφτηκε ξανά τον μικρό σάκο από λινάτσα στη γωνιά της καλύβας. Το αντικείμενο που είχε χρησιμοποιήσει ο Ερμημίτης για να τον πειράξει, αυτό που του υποσχόταν, που κουνούσε μπροστά στα μάτια του. Το αντικείμενο που έκρυβε ένας άνθρωπος που κρυβόταν.

Ο Ολιβιέ ήταν κουρασμένος, απαυδισμένος και θυμωμένος με τον εαυτό του, γιατί είχε ξεχάσει το μπικλιμπίδι. Και οργισμένος με τον Ερμημίτη, επειδή δεν του είχε δώσει το άλλο αντικείμενο. Εκείνο που τώρα πια δικαιούνταν.

Δίστασε για μια στιγμή και ύστερα γύρισε και χώθηκε ξανά στο δάσος, νιώθοντας το φόβο του να μεγαλώνει και να τρέφει την οργή. Και καθώς περπατούσε και μετά έτρεχε, μια φωνή ακολουθούσε, παλλόταν πίσω του. Σπρώχνοντάς τον.

«Το Χάος έφτασε, γιε μου».

2

Σήκωσέ το εσύ».

Ο Γκαμπρί τράβηξε τα σκεπάσματα κι έμεινε ακίνητος. Το τηλέφωνο, όμως, συνέχισε να χτυπάει, και δίπλα του ο Ολιβιέ φαινόταν νεκρός. Από το παράθυρο ο Γκαμπρί έβλεπε το ψιλόβροχο στο τζάμι κι ένιωθε το υγρό κυριακάτικο πρωινό να κατακάθεται στην κρεβατοκάμαρά τους. Αλλά κάτω από το πάπλωμα ήταν άνετα και ζεστά, και δεν είχε καμία διάθεση να κουνηθεί.

Σκούντηξε τον Ολιβιέ. «Ξύπνα».

Τίποτα. Μόνο ένα ρουθούνισμα.

«Φωτιά!»

Και πάλι τίποτα.

«Η Έθελ Μέρμαν!»*

Τίποτα. Για όνομα του Θεού... Είχε πεθάνει;

Έσκυψε προς τον σύντροφό του, είδε τα πολύτιμα μαλλιά που αραίωναν, σκόρπια επάνω στο μαξιλάρι και το πρόσωπο. Τα μάτια του κλειστά, γαλήνια. Ο Γκαμπρί μύρισε τον Ολιβιέ: το άρωμά του μπερδευόταν με λίγο ιδρώτα. Σύντομα θα έκαναν ντους και θα μύριζαν και οι δύο αρωματικό σαπούνι.

Το τηλέφωνο χτύπησε ξανά.

«Η μητέρα σου είναι...» ψιθύρισε ο Γκαμπρί στο αυτί του Ολιβιέ.

«Τι πράγμα;»

«Σήκωσε το τηλέφωνο. Είναι η μητέρα σου».

---

* Αμερικανίδα ηθοποιός και τραγουδίστρια (1908-1984), γνωστή κυρίως για τη δυνατή φωνή της και τους ρόλους της στα μιούζικαλ. (Σ.τ.Μ.)

Ο Ολιβιέ ανακάθισε και πάσχισε να ανοίξει τα μάτια του, μισοκοιμισμένος ακόμα, λες και αναδυόταν από μian ατέλειωτη σήραγμα. «Η μπτέρα μου; Μα έχει πεθάνει εδώ και χρόνια...»

«Αν υπάρχει έστω κι ένας άνθρωπος που μπορεί να αναστηθεί για να σε πηδήξει, είναι αυτή».

«Εσύ με πηδάς».

«Θα 'θελες. Άντε, σήκωσε το τηλέφωνο».

Ο Ολιβιέ τέντωσε το χέρι πάνω από το πελώριο κορμί του συντρόφου του και σήκωσε το ακουστικό.

«*Oui, allô;*»

Ο Γκαμπρί χώθηκε ξανά στο ζεστό κρεβάτι και ύστερα πρόσεξε την ώρα στο ρολόι με τη φωτεινή ένδειξη. Έξι και σαράντα τρία. Κυριακή πρωί. Καταμεσής στο τριήμερο της Ημέρας Εργασίας.*

Ποιος στον άνεμο τηλεφωνούσε τέτοια ώρα;

Ανακάθισε και κοίταξε το πρόσωπο του συντρόφου του, μελετώντας το όπως ίσως μελετάει ένας επιβάτης το πρόσωπο της αεροσυνοδού κατά την απογείωση. Μήπως ανησυχεί; Μήπως φοβάται;

Είδε την έκφραση του Ολιβιέ να αλλάζει: πρώτα ελαφρώς ανήσυχη, έπειτα προβληματισμένη και ύστερα, σε μια στιγμή, τα ξανθά φρύδια του έπεσαν κι έγινε άσπρος σαν πανί.

Χριστέ μου, σκέφτηκε ο Γκαμπρί. Κάποιο κακό μάς βρήκε.

«Τι τρέχει;» ρώτησε σχηματίζοντας τις λέξεις με τα χείλη.

Ο Ολιβιέ άκουγε σιωπηλός. Αλλά το όμορφο πρόσωπό του ήταν η εύγλωπτη απόδειξη. Είχε συμβεί κάτι τρομερό.

«Τι έγινε;» ψιθύρισε ο Γκαμπρί.

Διέσχισαν τρέχοντας το παρκάκι του χωριού, με τα αδιάβροχα να πλαταγίζουν στον άνεμο. Η Μίρνα Λάντερς, παλεύοντας με την τεράστια ομπρέλα της, πλησίασε για να τους χαιρετήσει κι έτρεξαν μαζί προς το μπιστρό. Είχε αρχίσει να χαράζει, και ο κόσμος ήταν γκρίζος και υγρός. Ώσπου να κάνουν τα λίγα βήματα έως το μπιστρό, τα μαλλιά τους είχαν κολλήσει στο κεφάλι, και τα ρούχα τους είχαν

---

* Στον Καναδά η Ημέρα Εργασίας γιορτάζεται την πρώτη Δευτέρα του Σεπτεμβρίου. (Σ.τ.Μ.)

μουσκέψει. Αλλά, κατά πρώτη φορά, αυτό δεν απασχολούσε ούτε τον Ολιβιέ ούτε τον Γκαμπρί. Σταμάτησαν απότομα πλάι στη Μίρνα έξω από το πλίνθινο κτίριο.

«Κάλεσα την αστυνομία. Θα φτάσουν όπου να 'ναι», είπε.

«Είσαι σίγουρη;» Ο Ολιβιέ είχε καρφώσει τα μάτια στη φίλη και γειτόνισσά του. Ήταν μεγαλόσωμη, παχιά και μουσκεμένη, φορούσε κατακίτρινες γαλότσες κάτω από ένα σκουροπράσινο αδιάβροχο και κρατούσε σφιχτά την κόκκινη ομπρέλα της. Ήταν θαρρείς και είχε εκραγεί μια μπάλα θαλάσσης. Αλλά φαινόταν πιο σοβαρή από ποτέ. Φυσικά και ήταν σίγουρη.

«Μπήκα για να βεβαιωθώ», απάντησε.

«Χριστέ μου...» ψιθύρισε ο Γκαμπρί. «Ποιος είναι;»

«Δεν ξέρω».

«Πώς είναι δυνατόν να μην ξέρεις;» ρώτησε ο Ολιβιέ. Ύστερα κοίταξε μέσα από τα τζαμάκια στο παράθυρο του μπιστρό του, φέρνοντας τα αδύνατα χέρια του πλάι στο πρόσωπο για να κρατήσει μακριά το αδύναμο πρωινό φως.

Η Μίρνα έβαλε την κόκκινη ομπρέλα πάνω από το κεφάλι του. Η ανάσα του Ολιβιέ θάμπωσε το παράθυρο, αλλά πρόλαβε να δει αυτό που είχε δει και η Μίρνα. Μέσα στο μπιστρό βρισκόταν κάποιος. Κείτονταν στο παλιό πάτωμα από ξύλο πεύκου. Ανάσκελα.

«Τι συμβαίνει;» ρώτησε ο Γκαμπρί. Στεκόταν πίσω από τον σύντροφό του και τέντωνε το λαιμό για να δει μέσα.

Η όψη, όμως, του Ολιβιέ τού έδωσε την απάντηση. Ο Γκαμπρί έστρεψε τα μάτια στη μεγαλόσωμη μαύρη γυναίκα δίπλα του.

«Είναι νεκρός;»

«Κάτι χειρότερο».

Τι μπορούσε να είναι χειρότερο από το θάνατο; αναρωτήθηκε.

Η Μίρνα ήταν ό,τι πιο κοντινό σε γιατρό διέθετε το χωριό τους. Είχε δουλέψει ως ψυχολόγος στο Μόντρεαλ, ώπου οι πάμπολλες θλιβερές ιστορίες και η κοινή λογική την έφεραν στα συγκαλά της και την έκαναν να παραιτηθεί. Φόρτωσε το αυτοκίνητό της, με πρόθεση να ταξιδέψει για μερικούς μήνες πριν κατασταλάξει κάπου συγκεκριμένα. Σε όποιο μέρος της άρεσε.

Μία ώρα έξω από το Μόντρεαλ έπεσε πάνω στο Θρι Πάινς, σταμάτησε για ένα *café au lait* κι ένα κρουασάν στο μπιστρό του Ολιβιέ και δεν ξανάφυγε ποτέ. Ξεφόρτωσε το αυτοκίνητο, νοίκιασε το

διπλανό κατάστημα και το διαμέρισμα από πάνω και άνοιξε ένα βιβλιοπωλείο με βιβλία από δεύτερο χέρι.

Ο κόσμος άρχισε να μπαίνει για βιβλία και κουβεντούλα. Έφεραν τις ιστορίες τους, άλλες δεμένες, άλλες από μνήμης. Εκείνη αναγνώριζε κάποιες ως αληθινές και άλλες ως φανταστικές. Τις τιμούσε, όμως, όλες, παρόλο που αγόραζε μόνο μερικές.

«Πρέπει να μπούμε», είπε ο Ολιβιέ. «Να βεβαιωθούμε ότι δε θα μετακινήσει κανένας το πώμα. Είσαι καλά;»

Ο Γκαμπρί είχε κλείσει τα μάτια, αλλά τα άνοιξε ξανά, δείχνοντας πιο ψυχραιμος. «Μια χαρά. Είναι από το σοκ. Δε φαίνεται γνωστός».

Η Μίρνα είδε στην όψη του την ανακούφιση που είχε αισθανθεί και η ίδια την πρώτη φορά που μπήκε τρεχάτη. Το θλιβερό γεγονός ήταν πως ένας νεκρός ξένος ήταν πολύ καλύτερος από ένα νεκρό φίλο.

Μπήκαν στο μπιστρό ο ένας πίσω από τον άλλο, κοντά κοντά, λες και ο νεκρός μπορούσε να απλώσει το χέρι και να πάρει κάποιον μαζί του. Πλησίασαν αργά, μετά κοίταξαν κάτω και τον είδαν. Η βροχή έσταζε από το κεφάλι και τη μύτη τους, έπεφτε στα φθαρμένα ρούχα του άντρα και σχημάτιζε μια λιμνούλα στις φαρδιές σανίδες του πατώματος. Τότε η Μίρνα τούς τράβηξε μαλακά στην άκρη.

Έτσι ένιωθαν οι δύο άντρες. Την Κυριακή εκείνου του τριήμερου είχαν ξυπνήσει στο άνετο κρεβάτι, στο άνετο σπίτι, στην άνετη ζωή τους, και άξαφνα είχαν βρεθεί να αιωρούνται στο χείλος του γκρεμού.

Αποτραβήχτηκαν και οι τρεις άφωνοι. Κοιτάζοντας ο ένας τον άλλο με γουρλωμένα μάτια.

Μέσα στο μπιστρό βρισκόταν ένας νεκρός άντρας.

Και δεν ήταν απλώς νεκρός. Ήταν κάτι χειρότερο.

Όσο περίμεναν την αστυνομία, ο Γκαμπρί έβαλε να φτιάξει καφέ, και η Μίρνα έβγαλε το αδιάβροχό της, κάθισε πλάι στο παράθυρο κι έμεινε να κοιτάζει την ομιχλώδη μέρα του Σεπτεμβριu. Ο Ολιβιέ έφερε ξύλα και άναψε φωτιά στα δύο πέτρινα τζάκια στις δύο άκρες του δωματίου με τα δοκάρια στο ταβάνι. Σκάλισε δυνατά τη μια φωτιά κι ένιωσε τη ζεστασιά της στα μουσκεμένα του ρούχα. Αισθάνθηκε να μουδιάζει, και δεν ήταν μόνο από το κρύο που σερνόταν τριγύρω.

Όταν είχαν σταθεί πάνω από τον νεκρό άντρα, ο Γκαμπρί είχε μουρμουρίσει: «Τον καημένο...»

Η Μίρνα και ο Ολιβιέ είχαν κουνήσει το κεφάλι. Έβλεπαν μπροστά τους έναν ηλικιωμένο άντρα με κουρελιασμένα ρούχα που κεί-

τονταν στο πάτωμα κοιτάζοντάς τους. Το πρόσωπό του ήταν κάτω, τα μάτια του κατάπληκτα, το στόμα μισάνοιχτο.

Η Μίρνα είχε δείξει το πίσω μέρος του κεφαλιού. Το νερό που έσταζε είχε πάρει ένα ρόδινο χρώμα. Ο Γκαμπρί έσκυψε διστακτικά λίγο πιο κοντά, ο Ολιβιέ, όμως, δεν κουνήθηκε. Εκείνο που τον είχε μαγέψει και αποσβολώσει δεν ήταν το θρυμματισμένο πίσω μέρος του κρανίου του νεκρού, αλλά το εμπρός. Η όψη του.

«*Mon Dieu*, Ολιβιέ, αυτός ο άνθρωπος δολοφονήθηκε. Θεέ μου...»

Ο Ολιβιέ εξακολουθούσε να έχει το βλέμμα καρφωμένο στα μάτια του νεκρού.

«Μα ποιος είναι;» ψιθύρισε ο Γκαμπρί.

Ήταν ο Ερνημίτης. Νεκρός. Δολοφονημένος. Μέσα στο μπιστρό.

«Δεν ξέρω...» απάντησε ο Ολιβιέ.

Ο αρχιεπιθεωρητής Αρμάν Γκαμάς έλαβε την κλήση την ώρα που σήκωνε μαζί με τη Ρεν-Μαρί τα τελευταία πιάτα από το κυριακάτικο τραπέζι. Από την τραπεζαρία του διαμερίσματός τους στη συνοικία Ουτρεμόν του Μόντρεαλ μπορούσε να ακούσει τον επιθεωρητή Ζαν Γκι Μποβουάρ και την κόρη του Ανί. Δε μιλούσαν. Ποτέ δε μιλούσαν. Καβγάδизαν. Ειδικά όταν δεν ήταν παρούσα η γυναίκα του Ζαν Γκι, η Ενίντ, για να κάνει τον κυματοθραύστη. Αλλά η Ενίντ είχε να προετοιμάσει το σχολικό πρόγραμμα και τους είχε παρακαλέσει να μην την περιμένουν για φαγητό. Ο Ζαν Γκι από την άλλη δεν έλεγε ποτέ όχι σε μια πρόσκληση σε δωρεάν γεύμα. Ακόμα κι αν αυτό είχε ένα τίμημα. Και το τίμημα ήταν πάντα η Ανί.

Ο καβγάς είχε ξεκινήσει από τον φρεσκοστυμμένο χυμό πορτοκαλιού, είχε συνεχιστεί με την ομελέτα και το μπρι και είχε φτάσει ως τα φρέσκα φρούτα, τα κρουασάν και τα *confitures*.

«Μα πώς είναι δυνατόν να υπερασπίζεσαι τη χρήση των όπλων αναισθητοποίησης;» ακουγόταν η φωνή της Ανί από την τραπεζαρία.

«Το γεύμα ήταν υπέροχο για μία ακόμα φορά, Ρεν-Μαρί, *merci*», είπε ο Ντέιβιντ.

Έφερε μερικά πιάτα από την τραπεζαρία, τα ακούμπησε μπροστά στο νεροχύτη κι έδωσε στην πεθερά του ένα φιλί στο μάγουλο. Ήταν ένας άντρας μεσαίου αναστήματος με κοντά μαλλιά που είχαν αρχίσει να αραιώνουν. Στα τριάντα του ήταν μερικά χρόνια μεγαλύτερος από

τη γυναίκα του, την Ανί, αν και πολλές φορές έδειχνε μικρότερος. Ο Γκαμάς ένιωθε συχνά ότι το κυριότερο χαρακτηριστικό του Ντέιβιντ ήταν η ζωντάνια. Δεν ήταν υπερκινητικός, αλλά γεμάτος ζωή. Ο αρχιεπιθεωρητής τον είχε συμπαθήσει από τη στιγμή που τους είχε συστήσει η κόρη του, πέντε χρόνια νωρίτερα. Αντίθετα με τους άλλους νεαρούς που είχε φέρει στο σπίτι η Ανί, κυρίως δικηγόρους όπως και η ίδια, αυτός δεν είχε προσπαθήσει να τον ξεπεράσει σε ανδρισμό. Εκείνο το παιχνίδι δεν ενδιέφερε τον Γκαμάς. Ούτε τον εντυπωσίαζε. Τον εντυπωσίασε η αντίδραση του Ντέιβιντ όταν γνώρισε τον Αρμάν και τη Ρεν-Μαρί Γκαμάς: χαμογέλασε πλατιά, με ένα χαμόγελο που φάνταζε να γεμίζει το δωμάτιο, και είπε ένα απλό «*Bonjour*».

Δεν έμοιαζε με κανέναν από τους άλλους άντρες που είχαν κινήσει το ενδιαφέρον της Ανί. Ο Ντέιβιντ δεν ήταν ακαδημαϊκός, δεν ήταν αθλητής, δεν ήταν συγκλονιστικά όμορφος. Δεν προοριζόταν για επόμενος Δήμαρχος του Κεμπέκ ούτε καν για αφεντικό του δικηγορικού του γραφείου.

Όχι, ο Ντέιβιντ ήταν απλώς ανοιχτός και ευγενικός.

Η Ανί τον είχε παντρευτεί, και ο Αρμάν Γκαμάς τού είχε παραδώσει πασίχαρος τη μοναχοκόρη του στην εκκλησία, με τη Ρεν-Μαρί να την κρατάει από το άλλο πλευρό. Και είχε δει με την ίδια χαρά εκείνο τον καλό άνθρωπο να παντρεύεται την κόρη του.

Γιατί ο Αρμάν Γκαμάς γνώριζε το αντίθετο του καλού. Γνώριζε την ασπλαχνία, την απελπισία και τη φρίκη. Και ήξερε πόσο ξεκασμένη αλλά και πολύτιμη είναι η ποιότητα του «καλού».

«Θα προτιμούσες απλώς να πυροβολούμε τους υπόπτους;» Στην τραπεζαρία η φωνή του Μποβουάρ είχε δυναμώσει σε ένταση και τόνο.

«Ευχαριστώ, Ντέιβιντ», αποκρίθηκε η Ρεν-Μαρί παίρνοντας τα πιάτα. Ο Γκαμάς έδωσε στο γαμπρό του ένα καθαρό πανί και άρχισαν να στεγνώνουν τα πιάτα ενώ η Ρεν-Μαρί έπλενε.

«Τι λες;» είπε ο Ντέιβιντ γυρνώντας στον αρχιεπιθεωρητή. «Έχουν καμιά ελπίδα οι Χαμπς* να πάρουν το πρωτάθλημα φέτος;»

«Όχι!» φώναξε η Ανί. «Αυτό που θέλω είναι να μάθετε να συλ-

---

* Έτσι αποκαλούν οι αγγλόφωνοι κάτοικοι του Καναδά την ομάδα χόκεϊ επί πάγου του Μόντρεαλ, τους *Montreal Canadiens*. (Σ.τ.Μ.)

λαμβάνετε κάποιον χωρίς να χρειάζεται να τον ακρωτηριάσετε ή να τον σκοτώσετε. Θέλω να βλέπετε πραγματικά τους υπόπτους μόνο ως τέτοιους. Ως υπόπτους. Όχι ως υπάνθρωπους εγκληματίες που μπορείτε να δείτε, να στείλετε στην ηλεκτρική καρέκλα ή να πυροβολήσετε!»

«Νομίζω πως έχουν», απάντησε ο Γκαμάς δίνοντας στον Ντέιβιντ ένα πιάτο για να το στεγνώσει και παίρνοντας κι εκείνος άλλο ένα. «Μ' αρέσει ο νέος τους τερματοφύλακας και νομίζω πως η επίθεσή τους έχει ωριμάσει. Φέτος είναι σίγουρα η χρονιά τους».

«Το αδύνατο σημείο τους, όμως, είναι ακόμα η άμυνα. Δε συμφωνείς;» ρώτησε η Ρεν-Μαρί. «Οι Καναντιάν επικεντρώνονται πάντοτε υπερβολικά στην επίθεση».

«Για προσπάθησε να συλλάβεις έναν οπλισμένο δολοφόνο. Πολύ θα ήθελα να σε δω τότε. Είσαι... Είσαι...»

Ο Μποβουάρ τραύλιζε. Η συζήτηση στην κουζίνα σταμάτησε, καθώς περίμεναν να ακούσουν τι θα έλεγε. Εκείνος ο καθγός επαναλαμβανόταν σε κάθε γεύμα, κάθε Χριστούγεννα, κάθε Ημέρα των Ευχαριστιών, σε κάθε πάρτι γενεθλίων. Οι λέξεις άλλαζαν ελάχιστα. Αν δεν ήταν για τα όπλα αναισθητοποίησης, θα ήταν για τα κέντρα κοινωνικής πρόνοιας, την εκπαίδευση, το περιβάλλον. Αν η Ανί έλεγε μπλε, ο Μποβουάρ έλεγε πορτοκαλί. Έτσι ήταν από τότε που ο επιθεωρητής Μποβουάρ είχε μπει στο τμήμα ανθρωποκτονιών της Ασφάλειας του Κεμπέκ υπό τον Γκαμάς, πριν από δώδεκα χρόνια. Είχε γίνει μέλος της ομάδας και μαζί της οικογένειας.

«Τι είμαι;» απαίτησε να μάθει η Ανί.

«Ένα αξιολύπντο δικηγορίστικο σκατό!»

Η Ρεν-Μαρί έδειξε προς την πίσω πόρτα της κουζίνας, που έβγαζε σ' ένα μεταλλικό μπαλκονάκι και στην έξοδο κινδύνου. «Πάμε;»

«Λες να το σκάσουμε;» ψιθύρισε ο Γκαμάς, με την ελπίδα πως η γυναίκα του σοβαρολογούσε, αλλά με την υποψία πως αστειευόταν.

«Μήπως να δοκιμάσεις απλώς να τους πυροβολήσεις, Αρμάν;» ρώτησε ο Ντέιβιντ.

«Πολύ φοβάμαι πως ο Ζαν Γκι είναι πιο γρήγορο πιστόλι», απάντησε ο αρχιεπιθεωρητής. «Θα με πετύχει πρώτος».

«Και πάλι, όμως», είπε η γυναίκα του, «αξίζει μια προσπάθεια».

«Δικηγορίστικο σκατό;» μούγκρισε η Ανί. Η φωνή της έσταζε περιφρόνηση. «Λαμπρά. Ηλίθιε φασίστα!»

«Ένα όπλο αναισθητοποίησης τώρα θα ήταν ό,τι πρέπει...» μουρμούρισε ο Γκαμάς.

«Φασίστας; Εγώ φασίστας;» κόντεψε να ουρλιάξει ο Ζαν Γκι Μποβουάρ.

Στην κουζίνα ο Ανρί, ο γερμανικός ποιμενικός του Γκαμάς, ανακάθισε στο καλάθι του κι έγγειρε το κεφάλι. Είχε τεράστια, υπερμεγέθη αυτιά, που έκαναν τον Γκαμάς να πιστεύει ότι μάλλον δεν επρόκειτο για καθαρόαιμο, αλλά για διασταύρωση ποιμενικού με δορυφορικό πιάτο.

«Οχ...» ψέλλισε ο Ντέιβιντ.

Ο Ανρί κουλουριάστηκε στο καλάθι του, και ήταν ξεκάθαρο ότι και ο Ντέιβιντ θα έκανε το ίδιο αν μπορούσε.

Κοίταξαν μελαγχολικά και οι τρεις από την πόρτα την ψυχρή μέρα των αρχών του Σεπτεμβρίου. Το τριήμερο της Ημέρας Εργασίας στο Μόντρεαλ. Η Ανί είπε κάτι που δεν έφτασε στα αυτιά τους. Η απάντηση, όμως, του Μποβουάρ ήχησε ξεκάθαρη.

«Αι πηδήξου!»

«Μου φαίνεται πως η συζήτηση κοντεύει να τελειώσει», είπε η Ρεν-Μαρί. «Θέλετε άλλο καφέ;» πρόσθεσε δείχνοντας τη μηχανή του εσπρέσο.

«*Non, pas pour moi, merci*»,* απάντησε ο Ντέιβιντ με χαμόγελο. «Και σε παρακαλώ, μη φτιάξεις άλλο στην Ανί».

«Ηλίθια...» μουρμούριζε ο Ζαν Γκι μπαίνοντας στην κουζίνα. Άρπαξε ένα πανί από ένα γαντζάκι και άρχισε να στεγνώνει με μανία ένα πιάτο. Ο Γκαμάς υποψιάστηκε ότι δε θα το ξανάβλεπαν. «Σας ικετεύω, πείτε μου ότι την έχετε υιοθετήσει...»

«Όχι, είναι σπιτίσια». Η Ρεν-Μαρί έδωσε το επόμενο πιάτο στον σύζυγό της.

«Εσύ να πας να πηδηχτείς!» Το μελαχρινό κεφάλι της Ανί πρόβαλε για μια στιγμή στην κουζίνα και ύστερα εξαφανίστηκε.

«Τι γλώσσα κι αυτή...» μουρμούρισε η Ρεν-Μαρί.

Από τα δύο τους παιδιά, ο Ντιανιέλ είχε μοιάσει περισσότερο στον πατέρα του. Ήταν μεγαλόσωμος, ευγενικός, ακαδημαϊκός. Ευγενικός, γλυκός και δυνατός. Όταν γεννήθηκε η Ανί, η Ρεν-Μαρί σκέ-

---

* Όχι για μένα, ευχαριστώ. (Σ.τ.Μ.)

φτηκε, όπως ίσως ήταν φυσικό, ότι το παιδί θα έμοιαζε σ' εκείνη. Θερμό, έξυπνο, ταλαντούχο. Με μίαν αγάπη για τα βιβλία τόσο δυνατή, που είχε κάνει τη Ρεν-Μαρί βιβλιοθηκονόμο. Η σύζυγος του Γκαμάς είχε αναλάβει τελικά ένα τμήμα της Εθνικής Βιβλιοθήκης στο Μόντρεαλ.

Αλλά η Ανί είχε εκπλήξει και τους δύο. Ήταν έξυπνη, ανταγωνιστική, με χιούμορ. Ήταν άγρια σε ό,τι έκανε κι ένιωθε.

Έπρεπε να το υποπτευθούν. Όταν η Ανί ήταν νεογέννητο, ο Αρμάν την έκανε ατέλειωτες βόλτες με το αυτοκίνητο, προσπαθώντας να την ηρεμήσει από το κλάμα. Της τραγουδούσε, με τη βαθιά φωνή του βαρύτονου, τραγούδια των Beatles και του Ζακ Μπρελ. *La Complainte du phoque en Alaska*, του Μπο Ντομάζ. Ήταν το αγαπημένο τραγούδι του Ντανιέλ. Ένα εκφραστικό μοιρολόι. Για την Ανί, όμως, δεν ήταν αποτελεσματικό.

Μία μέρα, αφού ασφάλισε τη μικρή που τσίριζε στο παιδικό καρεκλάκι του αυτοκινήτου κι έβαλε μπρος τη μηχανή, ανακάλυψε στο κασετόφωνο μια παλιά κασέτα των Weavers.

Την ώρα που το συγκρότημα τραγουδούσε σε φαλσέτο, η μικρή ηρέμησε.

Στην αρχή τού είχε φανεί σαν θαύμα. Μετά την εκατοστή βόλτα γύρω από το τετράγωνο, όμως, όταν άκουγε το παιδί να συνεχίζει να γελάει και τους Weavers να τραγουδούν *Wimoweh, a-wimoweh*,* ο Γκαμάς νοστάλησε τις παλιές εποχές και θέλησε να τσιρίξει και ο ίδιος. Αλλά ενώ οι Weavers τραγουδούσαν, το λιονταράκι είχε αποκοιμηθεί.

Η Ανί Γκαμάς έγινε το λιονταράκι τους. Και μεγαλώνοντας, αποδείχθηκε λεία. Καμιά φορά, όμως, όταν έκαναν ήσυχες βόλτες μαζί, μιλούσε στον πατέρα της για τους φόβους, τις απογοητεύσεις και τις καθημερινές στενοχώριες της νεαρής ζωής της. Και ο αρχιεπιθεωρητής Γκαμάς κυριευόταν από την επιθυμία να την κρατήσει στην αγκαλιά του, για να μη χρειάζεται να προσποιείται συνέχεια πως είναι τόσο γενναία.

Ήταν τόσο άγρια επειδή φοβόταν. Τα πάντα.

---

* Πρόκειται για το τραγούδι *The Lion Sleeps Tonight*, σε αρχική εκτέλεση από τον Σόλομον Λίντα το 1939. (Σ.τ.Μ.)

Ο υπόλοιπος κόσμος έβλεπε μια δυνατή, μεγαλόπρεπη λείαινα. Εκείνος κοιτούσε την κόρη του κι έβλεπε τον Μπερτ Λαρ,* αν και δε θα της το έλεγε ποτέ αυτό. Ούτε και στον σύζυγό της.

«Μπορώ να σου πω;» ρώτησε τον πατέρα της η Ανί αγνοώντας τον Μποβουάρ.

Ο Γκαμάς κατένευσε κι έδωσε το κουζινόπανο στον Ντέιβιντ. Μετά διέσχισαν το χολ και μπήκαν στο ζεστό καθιστικό. Αμέτρητα βιβλία ήταν παραταγμένα σε τακτικές σειρές επάνω στα ράφια και στοιβαγμένα κάτω από τραπέζια και δίπλα στον καναπέ σε όκι και τόσο τακτικούς σωρούς. Η *Le Devoir* και οι *New York Times* βρίσκονταν επάνω στο τραπεζάκι του καφέ, και μια ήπια φωτιά έκαιγε στο τζάκι. Δεν ήταν οι φλόγες της πικρής χειμωνιάτικης φωτιάς που βρυχιέται, αλλά μια απαλή, σχεδόν ρευστή φλόγα του πρώιμου φθινοπώρου.

Μίλησαν για λίγα λεπτά σχετικά με τον Ντανιέλ, που ζούσε στο Παρίσι με τη γυναίκα και την κόρη του και περίμενε άλλη μία κόρη πριν από το τέλος του μήνα. Συζήτησαν για τον άντρα της, τον Ντέιβιντ, και την ομάδα του χόκεϊ που ετοιμαζόταν να ξεκινήσει άλλη μία χειμερινή σεζόν.

Ο Γκαμάς κυρίως άκουγε. Δεν ήταν σίγουρος αν η Ανί είχε να του πει κάτι συγκεκριμένο ή αν ήθελε απλώς να μιλήσει. Ο Ανρί μπήκε τροχάζοντας στο δωμάτιο και άφησε το κεφάλι του να πέσει στα γόνατα της Ανί. Εκείνη έπιασε να χαϊδεύει τα αυτιά του, και το σκυλί άρχισε να γρυλίζει ευχαριστημένο. Τελικά ξάπλωσε κοντά στη φωτιά.

Εκείνη τη στιγμή χτύπησε το τηλέφωνο. Ο Γκαμάς το αγνόησε.

«Νομίζω πως είναι το τηλέφωνο στο γραφείο σου», είπε η Ανί. Είδε την εικόνα του στο μυαλό της, επάνω στο παλιό ξύλινο γραφείο με τον υπολογιστή και το σημειωματάριο, σ' ένα δωμάτιο γεμάτο βιβλία που μύριζε σανταλόξυλο και ανθόνερο και είχε τρεις καρέκλες.

Εκείνη και ο Ντανιέλ κάθονταν στις ξύλινες περιστρεφόμενες καρέκλες τους και στριφογύριζαν ο ένας τον άλλο, ώσπου κόντευαν να κάνουν εμετό, ενώ ο πατέρας τους αναπαυόταν στην πολυθρόνα του. Και διάβαζε. Ή, καμιά φορά, απλώς κοιτούσε.

«Κι εγώ έτσι νομίζω».

---

* Αμερικανός κωμικός ηθοποιός, 1895-1967. (Σ.τ.Μ.)

Το τηλέφωνο χτύπησε ξανά. Ήξεραν καλά εκείνο τον ήχο. Ήταν διαφορετικός από τα άλλα τηλεφωνήματα. Ένας χτύπος που ανακοίνωνε κάποιο θάνατο.

Η Ανί έδειχνε να νιώθει άβολα.

«Θα περιμένει», είπε ήρεμα εκείνος. «Έχεις κάτι να μου πεις;»

«Να το σηκώσω;» Το κεφάλι του Ζαν Γκι πρόβαλε στην πόρτα. Χαμογέλασε στην Ανί, αλλά τα μάτια του έτρεξαν αμέσως στον αρχιεπιθεωρητή.

«Ναι, σε παρακαλώ. Έρχομαι σ' ένα λεπτό».

Στράφηκε ξανά στην κόρη του, αλλά εκείνη τη στιγμή ήρθε να καθίσει μαζί τους ο Ντέιβιντ, και η Ανί πήρε και πάλι το δημόσιο ύφος της. Δεν ήταν πολύ διαφορετικό από το ιδιωτικό. Μόνο, ίσως, κάπως λιγότερο ευάλωτο. Και ο πατέρας της αναρωτήθηκε για μια στιγμή, ενώ ο Ντέιβιντ καθόταν κι έπιανε το χέρι της, γιατί η κόρη του χρειαζόταν το δημόσιο ύφος της μπροστά στον άντρα της.

«Έγινε φόνος, αρχηγέ...» ψιθύρισε ο επιθεωρητής Μποβουάρ, που είχε σταθεί στην παραστάδα της πόρτας.

«Ουί», αποκρίθηκε ο Γκαμάς κοιτάζοντας την κόρη του.

«Πήγαινε, μπαμπά». Η Ανί τού έκανε νόημα, όχι για να τον διώξει, αλλά για να τον λυτρώσει από την ανάγκη να μείνει μαζί της.

«Θα πάω, μην ανησυχείς. Θες να πάμε μια βόλτα;»

«Ρίχνει καρέκλες έξω...» είπε ο Ντέιβιντ γελώντας.

Ο Γκαμάς αγαπούσε αληθινά το γαμπρό του, αλλά καμιά φορά ο Ντέιβιντ δεν πολυκαταλάβαινε. Και η Ανί γέλασε.

«Δίκιο έχει, μπαμπά. Ούτε ο Ανρί δε θα έβγαινε έξω με τέτοιον καιρό».

Ο Ανρί πήδησε πάνω κι έτρεξε να φέρει την μπάλα του. Οι μοιραίες λέξεις «Ανρί» και «έξω» είχαν συνδυαστεί, απελευθερώνοντας μια ακατανίκητη δύναμη.

«Λοιπόν...» είπε ο Γκαμάς ενώ ο γερμανικός ποιμενικός όρμησε ξανά μέσα στο δωμάτιο. «Πρέπει να πάω για δουλειά».

Έριξε ένα βλέμμα γεμάτο σημασία στην Ανί και στον Ντέιβιντ και μετά τα μάτια του έπεσαν στον Ανρί. Ακόμα και ο Ντέιβιντ κατάλαβε τι ήθελε να πει.

«Έλεος...» ψιθύρισε ο Ντέιβιντ καλοδιάθετα. Σηκώθηκε μαζί με την Ανί από τον άνετο καναπέ και πήγαν να βρουν το λουρί του Ανρί.

Ώσπου να φτάσουν στο Θρι Πάινς ο αρχιεπιθεωρητής Γκαμάς και ο επιθεωρητής Μποβουάρ, η τοπική αστυνομία είχε αποκλείσει με κορδέλα το μπιστρό, και οι κάτοικοι του χωριού είχαν μαζευτεί κάτω από τις ομπρέλες τους και κοιτούσαν το παλιό πλίνθινο κτίριο. Τον τόπο όπου είχαν γίνει τόσα φαγοπότια και γιορτές. Και τώρα τον τόπο ενός εγκλήματος.

Ενώ ο Μποβουάρ οδηγούσε στην ομαλή πλαγιά που κατηφόριζε προς το χωριό, ο Γκαμάς τού ζήτησε να σταματήσει για λίγο.

«Τι είναι;» ρώτησε ο επιθεωρητής.

«Απλώς θέλω να κοιτάξω».

Οι δύο άντρες κάθισαν στο ζεστό αυτοκίνητο και αγνάντεψαν το χωριό μέσα από τη νωθρή καμάρα των υαλοκαθαριστήρων. Είχαν μπροστά τους το παρκάκι του χωριού με τη λιμνούλα και το παγκάκι, τα παρτέρια με τα τριαντάφυλλα και τις οριανσίδες, τα όψιμα άνθη της φλόγας και τις δεντρομολόχες. Και στο τέλος του πάρκου, σαν άγκυρα που το συνέδεε με το χωριό, έστεκαν τα τρία ψηλά πεύκα.

Η ματιά του Γκαμάς πλανήθηκε στα κτίσματα που αγκάλιαζαν το μικρό πάρκο. Αγροκτήματα από ξεθωριασμένα λευκά σανίδια με φαρδιές βεράντες και ψάθινες καρέκλες. Μικροσκοπικά σπίτια από ακατέργαστη πέτρα, χτισμένα εδώ και αιώνες από τους πρώτους εποίκους που είχαν καθαρίσει τη γη και είχαν αφαιρέσει από το έδαφος τις κοιτρόνες. Αλλά τα περισσότερα σπίτια γύρω από το πάρκο ήταν από ροδόχρωμο τούβλο, χτισμένα από τους πιστούς στην Ηνωμένη Αυτοκρατορία* που ήθελαν να γλιτώσουν από την Αμερικανική Επανάσταση. Το Θρι Πάινς βρισκόταν λίγα μόλις χιλιόμετρα από τα σύνορα με το Βερμόντ, κι ενώ τώρα οι σχέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες ήταν φιλικές και εγκάρδιες, στο παρελθόν τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Ο κόσμος που είχε χτίσει το χωριό αναζητούσε απελπισμένα καταφύγιο, για να κρυφτεί από ένα πόλεμο στον οποίο δεν πίστευε.

Το βλέμμα του αρχιεπιθεωρητή ανέβηκε την οδό ντι Μουλέν. Εκεί, στην πλαγιά του λόφου που οδηγούσε έξω από το χωριό, βρισκόταν το μικρό λευκό παρεκκλήσι. Ο αγγλικανικός ναός του Αγίου Θωμά.

---

* Πρόκειται για φιλοβασιλικούς Βρετανούς εποίκους που πέρασαν από τις δεκατρείς επαναστατημένες αποικίες στα εδάφη του Καναδά κατά τα χρόνια της Αμερικανικής Επανάστασης. (Σ.τ.Μ.)

Ο Γκαμάς έστρεψε ξανά τη ματιά στο ευάριθμο πλήθος που στεκόταν κάτω από τις ομπρέλες και κουβέντιαζε, έδειχνε, κοιπούσε. Το μπιστρό του Ολιβιέ ήταν καταμεσής στο ημικύκλιο των καταστημάτων. Κάθε κατάσταση ακουμπούσε στο επόμενο. Το παντοπωλείο του μεσιέ Μπελιβό, ο φούρνος της Σάρας, το μπιστρό του Ολιβιέ και τέλος το βιβλιοπωλείο της Μίρνας, με τα καινούργια και μεταχειρισμένα βιβλία.

«Πάμε», έγενεψε ο Γκαμάς.

Ο Μποβουάρ περίμενε το σήμα του ανωτέρου του, και το αυτοκίνητο προχώρησε αργά. Προς τους συγκεντρωμένους υπόπτους, προς το δολοφόνο.

Ένα, όμως, από τα πρώτα μαθήματα που είχε δώσει ο αρχιεπιθεωρητής στον Μποβουάρ όταν είχε πρωτομπεί στο φημισμένο τμήμα ανθρωποκτονιών της Ασφάλειας του Κεμπέκ ήταν ότι για να πιάσουν ένα δολοφόνο, δεν έπρεπε να πάνε μπροστά. Έπρεπε να πάνε πίσω. Στο παρελθόν. Από κει ξεκινούσε το έγκλημα, από κει ξεκινούσε ο δολοφόνος. Κάποιο γεγονός, από καιρό ίσως ξεχασμένο απ' όλους τους άλλους, είχε φωλιάσει μέσα στο δολοφόνο. Κι εκεί είχε αρχίσει να κακοφορμίζει.

Αυτό που σκοτώνει είναι αθέατο, είχε προειδοποιήσει ο αρχιεπιθεωρητής τον Μποβουάρ. Αυτό ακριβώς είναι εκείνο που το κάνει τόσο επικίνδυνο. Δεν είναι το όπλο, το μαχαίρι, η γροθιά. Δεν το βλέπεις να πλησιάζει. Είναι ένα συναίσθημα. Σάπιο, χαλασμένο. Που περιμένει την ευκαιρία να χτυπήσει.

Το αυτοκίνητο πλησίαζε αργά στο μπιστρό, πλησίαζε στο πώμα.

«*Merci*», είπε ο Γκαμάς έπειτα από ένα λεπτό, όταν ένας αστυνομικός της τοπικής Ασφάλειας τους άνοιξε την πόρτα του μπιστρό.

Ο νεαρός άντρας έκανε να ζητήσει τα στοιχεία του αγνώστου, αλλά δίστασε.

Στον Μποβουάρ άρεσε ιδιαίτερα αυτό. Η αντίδραση των ντόπιων αστυνομικών όταν συνειδητοποιούσαν ότι εκείνος ο μεγαλόσωμος πεννητάρης άντρας δεν ήταν απλώς ένας περίεργος πολίτης. Στους νεαρούς αστυνομικούς ο Γκαμάς θύμιζε τον πατέρα τους. Είχε έναν αριστοκρατικό αέρα. Φορούσε πάντα κουστούμι ή το σακάκι με τη γραβάτα και το γκρίζο φανελένιο παντελόνι που είχε βάλει εκείνη τη μέρα.

Πρόσσεχαν το μουστάκι, που γκρίζαρε και ήταν καλοφροντισμέ-

νο. Και τα σκούρα μαλλιά είχαν αρχίσει να γκριζάρουν γύρω από τα αυτιά, όπου κατσάρωναν ελαφρώς. Αν η μέρα ήταν βροχερή όπως εκείνη, ο αρχιεπιθεωρητής φορούσε καπέλο. Όταν έμπαινε σε κλειστό χώρο, το έβγαζε, και τότε οι νεαροί αστυνομικοί έβλεπαν ότι τα μαλλιά του είχαν αρχίσει να αραιώνουν. Και σαν να μην έφτανε αυτό, πρόσεχαν τα μάτια του. Όλοι τα πρόσεχαν. Ήταν σκούρα καστανά, σκεπτικά, έξυπνα και κάτι ακόμα. Κάτι που έκανε τον διάσημο επικεφαλής του τμήματος ανθρωποκτονιών της Ασφάλειας του Κεμπέκ να ξεχωρίζει απ' όλους τους άλλους ανώτατους αξιωματικούς.

Τα μάτια του ήταν ευγενικά.

Ο Μποβουάρ ήξερε πως αυτό ήταν η δύναμη και συγχρόνως η αδυναμία του.

Ο Γκαμάς χαμογέλασε στον άναυδο αστυνομικό που είχε βρεθεί πρόσωπο με πρόσωπο με τον πιο ξακουστό αστυνόμο του Κεμπέκ. Άπλωσε το χέρι, και ο νεαρός αστυνομικός έμεινε να το κοιτάζει για μια στιγμή πριν απλώσει το δικό του. «Καλησπέρα», είπε.

«Ήλπιζα να είσαι εσύ...» Ο Γκαμπρί διέσχισε το χώρο βιαστικός, προσπερνώντας τους αξιωματικούς της Ασφάλειας που ήταν σκυμμένοι πάνω από το θύμα. «Ρωτήσαμε αν η Ασφάλεια μπορούσε να στείλει εσένα, αλλά προφανώς δεν είναι φυσιολογικό να ζητούν οι ύποπτοι κάποιο συγκεκριμένο αξιωματούχο». Αγκάλιασε τον αρχιεπιθεωρητή και ύστερα γύρισε στο δωμάτιο, που ήταν γεμάτο αστυνομικούς. «Είδατε, σας είχα πει ότι τον ξέρω». Μετά ψιθύρισε στον Γκαμάς: «Νομίζω ότι θα ήταν καλύτερο να μη φιληθούμε...»

«Εξαιρετικά σοφό εκ μέρους σου».

Ο Γκαμπρί έδειχνε κουρασμένος και αγχωμένος, αλλά ψύχραιμος. Ήταν ανάστατος, αν κι αυτό δεν ήταν ασυνήθιστο. Πίσω του, πιο ήσυχος, στη σκιά σχεδόν, έστεκε ο Ολιβιέ. Φαινόταν κι εκείνος ανάστατος. Αυτό ήταν ιδιαίτερα ασυνήθιστο. Έδειχνε εξίσου εξαντλημένος και είχε μαύρους κύκλους κάτω από τα μάτια.

«Η ιατροδικαστής φτάνει από λεπτό σε λεπτό, αρχηγέ». Η αστυνόμος Ιζαμπέλ Λακόστ διέσχισε το χώρο για να τον χαιρετήσει. Φορούσε μίαν απλή φούστα κι ένα ψιλό πουλόβερ και είχε καταφέρει να τα κάνει να φαίνονται κομψά. Όπως και οι περισσότερες γυναίκες από το Κεμπέκ, ήταν μικροκαμωμένη και βέβαιη για τον εαυτό της. «Απ' ό,τι βλέπω, είναι η δόκτωρ Χάρις».

Κοίταξαν όλοι από το παράθυρο, και το πλήθος άνοιξε για να

περάσει μια γυναίκα που κουβαλούσε ιατρική τσάντα. Σε αντίθεση με την αστυνόμο Λακόσι, η δόκτωρ Χάρις είχε κατορθώσει να κάνει την απλή φούστα και το πουλόβερ να φαίνονται κάπως άχαρα. Αλλά άνετα. Και μια μίзерη μέρα όπως εκείνη, το «άνετο» ήταν πολύ ελκυστικό.

«Ωραία», είπε ο αρχιεπιθεωρητής γυρνώντας πάλι στην αστυνόμο Λακόσι. «Τι ξέρουμε;»

Η Λακόσι οδήγησε τον Γκαμάς και τον επιθεωρητή Μποβουάρ έως το πώμα. Γονάτισαν, μια πράξη τελετουργική που είχαν τελήσει εκατοντάδες φορές. Ήταν τόσο ενδόμυχη, που προκαλούσε έκπληξη. Δεν τον άγγιξαν, αλλά έσκυψαν πολύ κοντά του, πιο κοντά απ' όσο θα πλησίαζαν οποιονδήποτε εν ζωή, εκτός από κάποιο αγαπημένο πρόσωπο.

«Το θύμα δέχτηκε χτύπημα από τα νώτα του με αμβλύ αντικείμενο. Κάτι καθαρό, σκληρό και στενό».

«Όπως μια μασιά;» ρώτησε ο Μποβουάρ κοιτάζοντας τις φωτιές που είχε ανάψει ο Ολιβιέ.

Ο Γκαμάς τον μιμήθηκε. Το πρωινό ήταν υγρό, αλλά όχι και τόσο κρύο. Η φωτιά δεν ήταν απαραίτητη. Παρ' όλα αυτά, μάλλον την είχαν ανάψει για παρηγοριά παρά για ζέστη.

«Αν επρόκειτο για μασιά, θα πρέπει να ήταν καθαρή. Φυσικά η ιατροδικαστής θα κοιτάξει καλύτερα, αλλά η πληγή δε φαίνεται να έχει υπολείμματα από χώμα, στάχτη ή ξύλο. Τίποτα τέτοιο».

Ο Γκαμάς είχε καρφώσει τα μάτια στην πληγή που έχασκε στο κρανίο του άντρα. Και άκουγε την αστυνόμο του.

«Επομένως δεν έχουμε το όπλο», είπε ο Μποβουάρ.

«Όχι ακόμα. Εννοείται ότι το ψάχνουμε».

«Ποιος ήταν;»

«Δεν ξέρουμε».

Ο Γκαμάς σήκωσε το βλέμμα από την πληγή και κοίταξε τη γυναίκα, αλλά δεν είπε τίποτα.

«Δεν έχει ταυτότητα», συνέχισε η αστυνόμος Λακόσι. «Ψάξαμε τις τσέπες του και δε βρήκαμε τίποτα. Ούτε χαρτομάντιλο. Δε φαίνεται να τον ξέρει κάποιος. Πρόκειται για λευκό άντρα, θα έλεγα περίπου εβδομήντα πέντε χρόνων. Αδύνατος, αλλά όχι υποσιτισμένος. Ύψος γύρω στο ένα κι εβδομήντα».

Πριν από χρόνια, όταν είχε πρωτομπεί στο τμήμα ανθρωποκτο-

νιών, η ασυννόμος Λακόστ θεωρούσε παράλογο να απარიθμεί γεγονότα που ο αρχιεπιθεωρητής μπορούσε εύκολα να δει και μόνος του. Ο Γκαμάς, όμως, το είχε διδάξει σε όλους, κι εκείνη ακολουθούσε τις εντολές του. Μόνο σαν πέρασαν χρόνια, όταν είχε χρειαστεί να εκπαιδεύσει κάποιον η ίδια, είχε αναγνωρίσει την αξία εκείνης της άσκησης.

Παρείχε εγγυήσεις ότι έβλεπαν όλοι τα ίδια πράγματα. Οι αστυνομικοί έκαναν λάθη και ήταν υποκειμενικοί όσο οποιοσδήποτε άλλος. Τους ξέφευγαν πράγματα, παρερμήνευαν γεγονότα. Αυτός ο κατάλογος έκανε τα λάθη λιγότερο πιθανά. Είτε θα ακολουθούσαν αυτή την τακτική είτε θα ενίσχυναν τα ίδια λάθη επαναλαμβάνοντάς τα.

«Δεν είχε τίποτα στα χέρια και δε δείχνει να υπάρχει κάτι κάτω από τα νύχια του. Ούτε μελανιές. Δε φαίνεται να προηγήθηκε πάλη».

Σηκώθηκαν.

«Η κατάσταση του χώρου το επικυρώνει».

Κοίταξαν τριγύρω.

Τα πάντα ήταν στη θέση τους. Τίποτα δεν είχε πέσει κάτω. Ήταν όλα καθαρά και τακτικά.

Ο χώρος φαινόταν γαλήνιος. Οι φωτιές στις δύο άκρες του μπιστρό με τα δοκάρια στα ταβάνια απάλυναν την κατήφεια της μέρας. Το φως από τις φλόγες άστραφτε πάνω στο καλογουαλισμένο ξύλινο πάτωμα, που είχε σκουρύνει από τα χρόνια του καπνού και τα πόδια των αγροτών.

Καναπέδες και άνετες, ελκυστικές πολυθρόνες έστεκαν μπροστά σε κάθε τζάκι. Το ύφασμα ήταν φθαρμένο. Παλιές καρέκλες ήταν μαζεμένες γύρω από σκούρα ξύλινα τραπέζια φαγητού. Μπροστά στα θολωτά παράθυρα με τα τετράγωνα τζαμάκια τρεις τέσσερις μπερζέρες περίμεναν τους χωρικούς που θα κρατούσαν έναν αχνιστό *café au lait* και κρουασάν, ένα ουίσκι ή ένα ποτήρι κόκκινο κρασί. Ο Γκαμάς υποψιαζόταν ότι ο κόσμος που είχε μαζευτεί έξω στη βροχή χρειαζόταν ένα καλό, δυνατό ποτό. Ο Ολιβιέ και ο Γκαμπρί πάντως έδειχναν να το χρειάζονται οπωσδήποτε.

Ο αρχιεπιθεωρητής Γκαμάς και η ομάδα του είχαν έρθει αρκετές φορές στο μπιστρό και είχαν απολαύσει γεύματα μπροστά στη φωτιά που μούγκριζε το χειμώνα ή ένα ήρεμο δροσερό ποτό στην αυλή το καλοκαίρι. Σχεδόν πάντα συζητούσαν για κάποιο φόνο. Αλλά ποτέ δεν είχαν το πώμα εκεί μπροστά τους.

Η Σάρον Χάρις τούς πλησίασε βγάζοντας το μουσκεμένο αδιάβροχο της. Ύστερα χαμογέλασε στην αστυνομό Λακόστ κι έσφιξε σοβαρά το χέρι του αρχιεπιθεωρητή.

«Δόκτωρ Χάρις...» είπε εκείνος με μιαν ανεπαίσθητη υπόκλιση. «Λυπάμαι που χάλασα το τριήμερό σας».

Η δόκτωρ Χάρις καθόταν στο σπίτι, άλλαζε διαρκώς κανάλια στην τηλεόραση και προσπαθούσε να βρει κάποιον που να μην της κάνει κήρυγμα, όταν χτύπησε το τηλέφωνο. Της είχε φανεί θεόσταλτο δώρο. Αλλά τώρα που κοιπούσε το πώμα ήξερε πως η υπόθεση πολύ μικρή σχέση είχε με τον Θεό.

«Σας αφήνω να κάνετε τη δουλειά σας», είπε ο Γκαμάς.

Από τα παράθυρα έβλεπε τους κατοίκους του χωριού· ήταν ακόμα εκεί, περίμεναν τα νέα. Ένας ψηλός όμορφος γκριζομάλλης άντρας έσκυψε να ακούσει μια κοντή γυναίκα με ανακατωμένα μαλλιά. Ο Πίτερ και η Κλάρα Μόρου. Κάτοικοι του χωριού, καλλιτέχνες. Δίπλα τους έστεκε σαν εμβολέας η Ρουτ Ζαρντό, με τα ολάνοιχτα μάτια καρφωμένα στο μπιστρό. Μαζί της είχε και την πάπια της, που έδειχνε αρκετά αυταρχική. Η Ρουτ φορούσε ένα αδιάβροχο καπέλο που στραφτάλιζε στη βροχή. Η Κλάρα τής μίλησε, αλλά η Ρουτ την αγνόησε. Ο Γκαμάς ήξερε πως η Ρουτ Ζαρντό ήταν μια πικραμένη γριά που το είχε ρίξει στο ποτό. Και που τύχαινε να είναι η αγαπημένη του ποιήτρια σε όλο τον κόσμο. Η Κλάρα μίλησε ξανά, κι αυτήν τη φορά η Ρουτ απάντησε. Ακόμα και πίσω από το τζάμι, ο Γκαμάς ήξερε τι είχε πει.

«Αι γαμήσου».

Ο Γκαμάς χαμογέλασε. Κι ενώ ένα πώμα μέσα στο μπιστρό αποτελούσε προφανώς κάτι το διαφορετικό, κάποια πράγματα δεν άλλαζαν ποτέ.

«Αρχιεπιθεωρητά».

Μια γνώριμη βαθιά τραγουδιστή φωνή τον χαιρέτησε. Γύρισε και είδε τη Μίρνα Λάντερς να διασχίζει το δωμάτιο, με τις κατακίτρινες μπότες να νχούν στο πάτωμα. Είχε χάσει τη ροζ φόρμα που φορούσε μέσα στις μπότες.

Ήταν μια έγχρωμη γυναίκα, με κάθε σημασία της λέξης.

«Μίρνα!» Ο Γκαμάς χαμογέλασε και τη φίλησε σταυρωτά. Η κίνηση τράβηξε το βλέμμα ορισμένων ντόπιων αστυνομικών της Ασφάλειας, που κοίταξαν κατάπληκτοι, μιας και δεν περίμεναν ότι ο επι-

θεωρητής θα φιλούσε τους υπόπτους. «Τι κάνεις εδώ μέσα όταν όλοι οι άλλοι είναι έξω;» Έδειξε προς το παράθυρο.

«Εγώ τον βρήκα», απάντησε εκείνη.

Το πρόσωπο του Γκαμάς σκυθρωπιασε. «Αλήθεια; Λυπάμαι πολύ. Πρέπει να ήταν σοκ». Την οδήγησε σε μια καρέκλα πλάι στη φωτιά. «Φαντάζομαι πως έδωσες κατάθεση σε κάποιον».

Εκείνη έγνεψε καταφατικά. «Ναι, στην αστυνομό Λακόστ. Πολύ φοβάμαι ότι δεν είχα να πω και πολλά...»

«Θες έναν καφέ ή λίγο τσάι;»

Η Μίρνα χαμογέλασε. Ήταν κάτι που πολύ συχνά του πρόσφερε εκείνη. Κάτι που πρόσφερε στους πάντες, από την τσαγιέρα που κόχλαζε πάνω στην ξυλόσομπα. Τώρα οι ρόλοι είχαν αντιστραφεί. Κι έβλεπε πόσο καλά την έκανε να αισθάνεται.

«Λίγο τσάι, σε παρακαλώ».

Ενώ καθόταν πλάι στη φωτιά για να ζεσταθεί, ο αρχιεπιθεωρητής Γκαμάς πήγε να ζητήσει από τον Γκαμπρί μια τσαγιέρα και μετά επέστρεψε. Κάθισε στην πολυθρόνα κι έσκυψε προς το μέρος της.

«Τι συνέβη;»

«Κάθε πρωί βγαίνω για να κάνω μια μεγάλη βόλτα».

«Καινούργιο είναι αυτό; Δεν το ήξερα».

«Ναι, καινούργιο είναι. Τουλάχιστον από την άνοιξη. Αποφάσισα ότι μιας και πάτησα τα πενήντα, πρέπει να είμαι σε φόρμα. Τότε χαμογέλασε πιατιά. «Ή τουλάχιστον να πάρω άλλο σχήμα... Στόχος μου είναι ν' αφήσω το μήλο και να γίνω αχλάδι». Έφερε το χέρι στο στομάχι της. «Αν και υποψιάζομαι πως είναι στη φύση μου να μοιάζω μάλλον με όλο το περιβόλι».

«Τι καλύτερο από ένα περιβόλι;» αποκρίθηκε χαμογελώντας ο Γκαμάς και ύστερα κοίταξε τη δική του περιφέρεια. «Ούτε κι εγώ είμαι κλαράκι... Τι ώρα σηκώνεσαι;»

«Βάζω το ξυπνητήρι στις εξήμισι, και στις επτά παρά τέταρτο έχω βγει από την πόρτα. Σήμερα το πρωί μόλις είχα φύγει, όταν πρόσεξα ότι η πόρτα του Ολιβιέ ήταν λίγο ανοιχτή, κι έτσι κοίταξα μέσα και φώναξα. Ξέρω ότι τις Κυριακές ο Ολιβιέ συνήθως ανοίγει αργότερα, γι' αυτό ξαφνιάστηκα».

«Αλλά δεν ανησύχησες».

«Όχι». Έδειξε να εκπλησσεται από την ερώτηση. «Ήμουν έτοιμη να φύγω, όταν τον είδα...»

Η Μίρνα είχε την πλάτη γυρισμένη προς το δωμάτιο, και ο Γκαμάς δεν κοίταξε το πώμα. Αντίθετα, συνέχισε να έχει τα μάτια του στραμμένα στα δικά της και την ενθάρρυνε με ένα νόημα, χωρίς να πει τίποτα.

Ο Γκαμπρί έφερε το τσάι και παρόλο που ήταν προφανές ότι ήθελε να καθίσει μαζί τους είχε, αντίθετα με το γαμπρό του Γκαμάς, τον Ντέιβιντ, αρκετή διαίσθηση ώστε να πιάσει τα ανείπωτα σημάδια. Ακούμπησε στο τραπέζι την τσαγιέρα, δύο πορσελάνινα φλιτζάνια με τα πιατάκια τους, γάλα, ζάχαρη κι ένα πιάτο κουλουράκια με τζίντζερ. Μετά έφυγε.

«Στην αρχή μου φάνηκε σαν σωρός από τραπεζομάντιλα που είχαν αφήσει οι σερβιτόροι την προηγούμενη νύχτα», συνέχισε η Μίρνα όταν ο Γκαμπρί είχε απομακρυνθεί και δεν άκουγε. «Οι περισσότεροι είναι αρκετά νέοι, ποτέ δεν ξέρεις. Ύστερα, όμως, κοίταξα καλύτερα και είδα πως ήταν ένα σώμα».

«Ένα σώμα;»

Ήταν η λέξη με την οποία περιγράφει κανείς ένα νεκρό, όχι κάποιο ζωντανό άνθρωπο.

«Κατάλαβα εξαρχής πως ήταν νεκρός. Έχω ξαναδεί, ξέρεις».

Ο Γκαμάς ήξερε.

«Ακριβώς όπως τον βλέπεις τώρα». Η Μίρνα κοίταξε τον Γκαμάς, που έβαζε τσάι στα δύο φλιτζάνια. Ζήτησε γάλα και ζάχαρη και μετά πήρε το φλιτζάνι της μαζί με ένα μπισκότο. «Πλησίασα αρκετά, αλλά δεν τον άγγιξα. Στην αρχή δε σκέφτηκα ότι είχε δολοφονηθεί».

«Τι σκέφτηκες;» Ο Γκαμάς πήρε το φλιτζάνι στα μεγάλα του χέρια. Το τσάι ήταν δυνατό και μυρωδάτο.

«Πως είχε πάθει εγκεφαλικό ή ίσως καρδιακή προσβολή. Κάτι ξαφνικό, κρίνοντας από την έκφρασή του. Έδειχνε κατάπληκτος, μα δε φαινόταν να φοβάται ή να πονάει».

Ο Γκαμάς σκέφτηκε πως η Μίρνα το είχε θέσει καλά. Ο θάνατος είχε ξαφνιάσει εκείνο τον άντρα. Έτσι, όμως, έκανε με τους περισσότερους ανθρώπους, ακόμα και με τους γέρους και αδύναμους. Σχεδόν κανένας δεν περιμένει πραγματικά ότι θα πεθάνει.

«Και τότε είδα το κεφάλι του...»

Ο Γκαμάς έγνεψε. Δύσκολα περνούσε απαρατήρητο. Όχι το κεφάλι, αλλά ό,τι έλειπε από αυτό.

«Τον ξέρεις;»

«Δεν τον είχα ξαναδεί. Και υποψιάζομαι ότι θα τον θυμόμουν».

Ο Γκαμάς όφειλε να συμφωνήσει. Ο νεκρός φαινόταν αλήτης. Κι ενώ εύκολα αγνοεί κανείς τους αλήτες, δύσκολα τους ξεχνάει. Ακούμπησε το ντελικάτο φλιτζάνι στο ντελικάτο πιατάκι. Στο μυαλό του εξακολουθούσε να τριγυρίζει η ερώτηση που έκανε στον εαυτό του αμέσως μόλις δέχτηκε το τηλεφώνημα κι έμαθε για το φόνο. Στο μπιστρό του Θρι Πάινς.

Γιατί εδώ;

Έριξε μια φευγαλέα ματιά στον Ολιβιέ, που μιλούσε με τον επιθεωρητή Μποβουάρ και την αστυνομό Λακόστ. Ήταν ήρεμος, ψυχραιμος. Αλλά ήταν αδύνατο να μην καταλαβαίνει τι εικόνα έδινε η όλη κατάσταση.

«Ύστερα τι έκανες;»

«Πήρα την αστυνομία και μετά τον Ολιβιέ. Έπειτα βγήκα έξω και τους περίμενα».

Περιέγραψε τι είχε συμβεί ως τη στιγμή που έφτασε η αστυνομία.

«*Merci*», αποκρίθηκε ο Γκαμάς και σηκώθηκε.

Η Μίρνα πήρε το τσάι της και πήγε κοντά στον Ολιβιέ και τον Γκαμπρί στην άλλη άκρη του δωματίου. Στέκονταν μαζί μπροστά στο τζάκι.

Όλοι μέσα σ' εκείνο το δωμάτιο ήξεραν ποιοι ήταν οι τρεις κύριοι ύποπτοι. Όλοι, εκτός από τους τρεις κύριους υπόπτους.

3

Η δόκτωρ Σάρον Χάρις σηκώθηκε, τίναξε τη φούστα της και χαμογέλασε ανόρεχτα στον αρχιεπιθεωρητή.
«Δεν έχει και πολλή φινέτσα», είπε.

Ο Γκαμάς κοίταξε τον νεκρό άντρα.

«Φαίνεται αλήτης...» μουρμούρισε ο Μποβουάρ σκύβοντας και εξετάζοντας τα ρούχα του άντρα. Ήταν παράταιρα και φθαρμένα.

«Πρέπει να ζει στο δρόμο», πρόσθεσε η Λακόστ.

Ο Γκαμάς γονάτισε και κοίταξε ξανά το πρόσωπο του γέρου άντρα από κοντά. Ήταν αυλακωμένο, μαραμένο. Ένα πρόσωπο από περιοδικό, γεμάτο ήλιο, άνεμο και κρύο. Έμπειρο. Ο Γκαμάς έτριψε απαλά τον αντίχειρά του στο μάγουλο του νεκρού κι ένιωσε το γέμι. Ήταν καλοξυρισμένος, αλλά το γέμι που θα έβγαине θα ήταν λευκό. Τα μαλλιά του νεκρού ήταν λευκά και κομμένα χωρίς φροντίδα. Μια ψαλιδιά εδώ, μια ψαλιδιά εκεί.

Ο Γκαμάς έπιασε το χέρι του θύματος σαν να ήθελε να παρηγορήσει το νεκρό. Το κράτησε για μια στιγμή κι έπειτα το γύρισε με την παλάμη προς τα επάνω. Ύστερα έτριψε αργά την παλάμη του στην παλάμη του νεκρού.

«Όποιος και να 'ταν δούλευε σκληρά. Έχει κάλους. Οι περισσότεροι αλήτες δε δουλεύουν».

Ο Γκαμάς κούνησε αργά το κεφάλι. Ποιος είσαι λοιπόν; Και γιατί είσαι εδώ; Στο μπιστρό, σ' αυτό το χωριό. Σ' ένα χωριό που λίγοι άνθρωποι στον κόσμο γνωρίζουν καν ότι υπάρχει. Και που ακόμα λιγότεροι το βρίσκουν.

Αλλά εσύ το βρήκες, σκέφτηκε ο Γκαμάς, κρατώντας ακόμα

το κρύο χέρι του άντρα. Βρήκες το χωριό, βρήκες και το θάνατο.

«Πέθανε πριν από έξι έως δέκα ώρες», είπε η δόκτωρ Χάρις. «Κάποια στιγμή μετά τα μεσάνυχτα, αλλά πριν από τις τέσσερις ή πέντε τα ξημερώματα».

Ο Γκαμιάς κάρφωσε τα μάτια στο πίσω μέρος του κεφαλιού του άντρα και στην πληγή που τον είχε σκοτώσει.

Ήταν καταστροφική. Έδειχνε σαν χτύπημα από κάτι ιδιαίτερα σκληρό. Και από κάποιον ιδιαίτερα θυμωμένο. Μόνον ο θυμός εξηγούσε τέτοια δύναμη. Τη δύναμη να κάνει κάποιος σκόνη ένα κρανίο. Κι εκείνο που αυτό προστατεύει.

Όλα όσα έκαναν εκείνο τον άντρα αυτό που ήταν φυλάσσονταν μέσα στο κεφάλι του. Και κάποιος το είχε κάνει κομμάτια. Με ένα βάνουσο, αποφασιστικό χτύπημα.

«Δεν υπάρχει πολύ αίμα». Ο Γκαμιάς σηκώθηκε και είδε το τμήμα Εγκληματολογικών Ερευνών να απλώνεται στον μεγάλο χώρο και να συλλέγει αποδεικτικά στοιχεία. Ένα χώρο που τώρα πια είχε παραβιαστεί. Πρώτα από το φόνο κι έπειτα από κείνους. Τους ανεπιθύμητους προσκεκλημένους.

Ο Ολιβιέ έστεκε μπροστά στο τζάκι και ζεσταινόταν.

«Αυτό είναι ένα πρόβλημα», είπε η δόκτωρ Χάρις. «Τα τραύματα στο κεφάλι αιμορραγούν πολύ. Θα έπρεπε να υπάρχει πολύ περισσότερο αίμα».

«Μπορεί να το καθάρισαν», αποκρίθηκε ο Μποβουάρ.

Η Σάρον Χάρις έσκυψε ξανά πάνω από την πληγή και ύστερα σηκώθηκε. «Με τη δύναμη του χτυπήματος, η αιμορραγία πρέπει να ήταν μεγάλη και εσωτερική. Και ο θάνατος επήλθε σχεδόν ακαριαία».

Ήταν το καλύτερο νέο που θα μπορούσε να ακούσει ποτέ ο Γκαμιάς στον τόπο ενός εγκλήματος. Το θάνατο τον άντεχε. Ακόμα και το φόνο. Εκείνο που τον τάραζε ήταν ο πόνος. Είχε δει πολύ πόνο. Αποτρόπαιους φόνους. Ήταν μεγάλη ανακούφιση να βρίσκει ένα φόνο γρήγορο και αποφασιστικό. Ανθρώπινο σχεδόν.

Κάποτε είχε ακούσει κάποιο δικαστή να λέει πως ο πιο ανθρωπίνος τρόπος εκτέλεσης ενός κρατουμένου ήταν να του πουν ότι είναι ελεύθερος. Και μετά να τον σκοτώσουν.

Ο Γκαμιάς είχε παλέψει ενάντια σ' αυτό, είχε επιχειρηματολογήσει, είχε φωνάξει. Και τέλος, εξαντλημένος, είχε καταλήξει να το πιστεύει.

Κοιτώντας το πρόσωπο εκείνου του άντρα, καταλάβαινε ότι δεν

είχε υποφέρει. Το χτύπημα στο πίσω μέρος του κεφαλιού σήμαινε ότι κατά πάσα πιθανότητα δεν το περίμενε καν.

Σχεδόν σαν να είχε πεθάνει στον ύπνο του.

Αλλά όχι ακριβώς έτσι.

Έβαλαν τη σορό σ' ένα σάκο και τη σήκωσαν. Έξω άντρες και γυναίκες έκαναν στην άκρη σκυθρωποί, για να την αφήσουν να περάσει. Οι άντρες έβγαζαν τα μουσκεμένα τους καπέλα και οι γυναίκες παρακολουθούσαν με χείλη σφικτά και θλιμμένα.

Ο Γκαμάς απομακρύνθηκε από το παράθυρο και πλησίασε τον Μποβουάρ, που καθόταν με τον Ολιβιέ, τον Γκαμπρί και τη Μίρνα. Το τμήμα Εγκληματολογικών Ερευνών είχε προχωρήσει στους πίσω χώρους του μπιστρό, στην ιδιωτική τραπεζαρία, στο δωμάτιο του προσωπικού, στην κουζίνα. Ο κυρίως χώρος φαινόταν σχεδόν όπως πάντα. Εκτός από τις ερωτήσεις, που είχαν μείνει να κρέμονται στον αέρα.

«Λυπάμαι που συνέβη αυτό...» είπε ο Γκαμάς στον Ολιβιέ. «Πώς είστε;»

Ο Ολιβιέ αναστέναξε βαθιά. Έδειχνε στραγγισμένος. «Νομίζω πως είμαι ακόμα κατάπληκτος... Ποιος ήταν; Ξέρετε;»

«Όχι», απάντησε ο Μποβουάρ. «Ανέφερε κανείς κάποιον ξένο στην περιοχή;»

«Να αναφέρει;» ρώτησε ο Ολιβιέ. «Σε ποιον;»

Και οι τρεις έριξαν ένα σαστισμένο βλέμμα στον Μποβουάρ. Ο επιθεωρητής είχε ξεχάσει ότι το Θρι Πάινς δεν είχε αστυνομία, φανάρια, πεζοδρόμια, δήμαρχο. Τη διεύθυνση του εθελοντικού πυροσβεστικού σώματος την είχε η τρελή γριά ποιήτρια, η Ρουτ Ζαρντό, και οι περισσότεροι χωριανοί θα προτιμούσαν να καθούν στις φλόγες παρά να την καλέσουν.

Σ' εκείνο το μέρος δε γίνονταν καν εγκλήματα. Εκτός από φόνο. Η μόνη εγκληματική πράξη που συνέβη ποτέ στο Θρι Πάινς ήταν και το χειρότερο δυνατό έγκλημα.

Και τώρα είχαν μπροστά τους άλλο ένα πτώμα. Τουλάχιστον τα υπόλοιπα είχαν ονόματα. Αυτό εδώ ήταν θαρρείς και είχε πέσει από τον ουρανό και είχε προσγειωθεί στο κεφάλι του.

«Είναι λίγο πιο δύσκολο το καλοκαίρι, ξέρετε», είπε η Μίρνα ενώ καθόταν στον καναπέ. «Έχουμε περισσότερους επισκέπτες. Οικο-

γένειες που επιστρέφουν για διακοπές, παιδιά που γυρίζουν από το σχολείο. Αυτό είναι το τελευταίο τριήμερο του καλοκαιριού. Μετά όλοι πηγαίνουν στα σπίτια τους.

«Είναι το Σαββατοκύριακο του πανηγυριού της κομψότητας του Μπρουμ», είπε ο Γκαμπρί. «Τελειώνει αύριο».

«Σωστά», αποκρίθηκε ο Μποβουάρ, που δεν έδινε δεκάρα για το πανηγύρι. «Άρα λοιπόν το Θρι Πάινς αδειάζει έπειτα απ' αυτό το Σαββατοκύριακο. Αλλά οι επισκέπτες που περιγράφετε είναι συγγενείς και φίλοι. Σωστά;»

«Οι περισσότεροι», απάντησε η Μίρνα και στράφηκε προς τον Γκαμπρί. «Στο πανδοχείο σου έρχονται και μερικοί ξένοι. Έτσι δεν είναι;»

Εκείνος κατένευσε. «Στην πραγματικότητα είμαι μια λύση ανάγκης, σε περίπτωση που ο κόσμος ξεμείνει από χώρο στο σπίτι».

«Θέλω να πω», είπε απελπισμένος ο Μποβουάρ, «ότι οι άνθρωποι που έρχονται στο Θρι Πάινς στην πραγματικότητα δεν είναι ξένοι. Αυτό μόνο ήθελα να ξεκαθαρίσω».

«Και είναι ξεκάθαρο σαν τα οικονομικά μας», αποκρίθηκε ο Γκαμπρί. Αυτό έκανε ακόμα και τον κουρασμένο Ολιβιέ να χαμογελάσει.

«Εγώ άκουσα κάτι για έναν ξένο», μουρμούρισε η Μίρνα, «αλλά δεν έδωσα και πολλή σημασία...»

«Ποιος το είπε;»

«Ο Ρόαρ Παρά...» απάντησε διστακτικά. Ένωθε λίγο σαν να καταδίδει, και κανένας δεν το έκανε ευχάριστα αυτό. «Τον άκουσα να λέει στο γερο-Μουντέν και στη Σύζυγο ότι είχε δει κάποιον στο δάσος».

Ο Μποβουάρ το σημείωσε. Δεν ήταν η πρώτη φορά που άκουγε για το ζεύγος Παρά. Ήταν μια εξέχουσα οικογένεια από την Τσεχία. Ο γερο-Μουντέν, όμως, και η Σύζυγος; Αυτό πρέπει να ήταν αστείο. Τα χείλη του Μποβουάρ έγιναν μια σχισμή και κοίταξε τη Μίρνα σοβαρός. Εκείνη του ανταπέδωσε το βλέμμα εξίσου σοβαρή.

«Ναι», συνέχισε η Μίρνα διαβάζοντας τη σκέψη του. Δεν ήταν δύσκολο. Ακόμα και η τσαγιέρα θα τα κατάφερνε. «Έτσι τους λένε».

«Ο Γέρος και η Σύζυγος;» επανέλαβε ο Μποβουάρ. Δεν ήταν πια θυμωμένος, αλλά μπερδεμένος. Η Μίρνα έγνεψε καταφατικά. «Πώς λέγονται στην πραγματικότητα;»

«Έτσι», απάντησε ο Ολιβιέ. «Ο Γέρος και η Σύζυγος».

«Εντάξει, δέχομαι το "Γέρος"». Είναι πιθανό. Αλλά δε γίνεται να

κοπάζει κανείς ένα νεογέννητο και να αποφασίζει να το βγάλει “Σύζυγο”. Τουλάχιστον αυτό ελπίζω...»

Η Μίρνα χαμογέλασε. «Δίκιο έχετε. Απλώς το έχω συνηθίσει τόσο, που δεν το έχω σκεφτεί ποτέ. Δεν έχω ιδέα ποιο είναι το αληθινό της όνομα».

Ο Μποβουάρ αναρωτήθηκε πόσο αξιολύπητη έπρεπε να είναι μια γυναίκα για να επιτρέψει στους άλλους να την αποκαλούν «Σύζυγο». Μάλιστα ακουγόταν κάπως βιβλικό, βγαλμένο από την Παλαιά Διαθήκη.

Ο Γκαμπρί έβαλε πάνω στο τραπέζι μπίρες, κόκα κόλες κι ένα δυο μπολάκια με ανάμεικτους ξηρούς καρπούς. Έξω οι χωρικοί είχαν πάει επιτέλους στα σπίτια τους. Η μέρα φαινόταν υγρή και μουντή, αλλά μέσα ήταν άνετα και ζεστά. Κόντευαν να ξεχάσουν ότι δεν τους είχε φέρει εκεί μια κοινωνική υποχρέωση. Η ομάδα των αστυνομικών που ερευνούσαν τον τόπο του εγκλήματος έδειχνε να έχει αφομοιωθεί από τους ξύλινους τοίχους· η παρουσία της γινόταν αισθητή μόνον όταν ακουγόταν ένα ελαφρύ ξύσιμο ή ένα μουρμούρισμα. Σαν τρωκτικά ή φαντάσματα. Ή σαν τους αστυνομικούς του τμήματος ανθρωποκτονιών.

«Πες μας για χτες το βράδυ», είπε ο αρχιεπιθεωρητής Γκαμάς.

«Γινόταν πανικός», αποκρίθηκε ο Γκαμπρί. «Είναι το τελευταίο τριήμερο του καλοκαιριού, και ήρθαν οι πάντες. Οι περισσότεροι είχαν πάει στο πανηγύρι από το πρωί και ήταν κουρασμένοι. Κανένας δεν είχε όρεξη να μαγειρέψει. Πάντα έτσι γίνεται το τριήμερο της Ημέρας Εργασίας. Ήμαστε προετοιμασμένοι».

«Τι σημαίνει αυτό;» ρώτησε η ασυνόμος Λακόστ, που είχε πλησιάσει.

«Είχα φέρει έκτακτο προσωπικό», απάντησε ο Ολιβιέ. «Μα όλα κύλησαν ομαλά. Ο κόσμος ήταν αρκετά χαλαρός, και κλείσαμε στην ώρα μας. Γύρω στη μία το πρωί».

«Και μετά τι έγινε;» ρώτησε η Λακόστ.

Οι περισσότερες έρευνες φόνων έδειχναν περίπλοκες, αλλά στην πραγματικότητα ήταν αρκετά απλές. Έπρεπε απλώς να ρωτάει κανείς πολλές φορές το εξής: «Τι έγινε μετά;» Επίσης βοηθούσε το να ακούει τις απαντήσεις.

«Συνήθως κάνω ταμείο και αφήνω το νυχτερινό προσωπικό να καθαρίσει, αλλά το Σάββατο είναι διαφορετικό», είπε ο Ολιβιέ. «Ο

γερο-Μουντέν περνάει από δω μετά το κλείσιμο για να παραδώσει τα πράγματα που έχει επιδιορθώσει μέσα στην εβδομάδα και να πάρει όποιο έπιπλο έχει χαλάσει στο μεταξύ. Δεν αργεί, το κάνει ενώ καθαρίζουν οι σερβιτόροι και το προσωπικό της κουζίνας.

«Για ένα λεπτό...» τον διέκοψε ο Μποβουάρ. «Ο Μουντέν έρχεται το Σάββατο τη νύχτα; Γιατί όχι την Κυριακή το πρωί ή οποιαδήποτε άλλη λογική ώρα; Γιατί αργά τη νύχτα;»

Ο Μποβουάρ μυριζόταν τα μυστικοπαθή, πονηρά πράγματα και του φάνηκε ότι γινόταν στα κλεφτά.

Ο Ολιβιέ σήκωσε τους ώμους. «Από συνήθεια φαντάζομαι. Όταν πρωτοάρχισε να κάνει αυτήν τη δουλειά, δεν ήταν παντρεμένος με τη Σύζυγο, γι' αυτό ερχόταν εδώ τα σαββατόβραδα. Κι έπαιρνε τα σπασμένα έπιπλα όταν κλείναμε. Δεν υπήρχε λόγος να το αλλάξουμε αυτό».

Ήταν λογικό για ένα χωριό όπου δεν άλλαζε σχεδόν τίποτα.

«Ο Μουντέν λοιπόν πήρε τα έπιπλα. Και ύστερα τι έγινε;» ρώτησε ο Μποβουάρ.

«Έφυγα».

«Ήσαστε ο τελευταίος που έφυγε από το μπιστρό;»

Ο Ολιβιέ δίστασε. «Όχι ακριβώς... Είχαμε πολλή δουλειά, κι έπρεπε να γίνουν ένα δυο πράγματα ακόμα. Είναι καλά παιδιά, ξέρετε. Υπεύθυνα...»

Ο Γκαμάς άκουγε. Έτσι προτιμούσε. Οι αστυνομικοί του έκαναν τις ερωτήσεις, κι εκείνος ήταν ελεύθερος να παρατηρεί, να ακούει τι λεγόταν, πώς λεγόταν, και τι έμενε απ' έξω. Και τώρα αφουγκραζόταν μιαν αμυντικότητα να τρυπώνει στην ήρεμη, πρόθυμη φωνή του Ολιβιέ. Ήταν αμυντικός ως προς τη δική του συμπεριφορά ή μήπως προσπαθούσε να προστατέψει το προσωπικό του, φοβούμενος ότι η υποψία θα έπεφτε πάνω τους;

«Ποιος έφυγε τελευταίος;» ρώτησε η αστυνομικός Λακόστ.

«Ο νεαρός Παρά», απάντησε ο Ολιβιέ.

«Ο νεαρός Παρά;» ρώτησε ο Μποβουάρ. «Όπως λέμε ο γερο-Μουντέν;»

Ο Γκαμπρί έκανε μια γκριμάτσα. «Όχι βέβαια! Δεν τον λένε “Νεαρό”. Αυτό θα ήταν περίεργο. Το όνομά του είναι Χάβοκ*».

---

* Στα αγγλικά σημαίνει χάος. (Σ.τ.Μ.)

Τα μάτια του Μποβουάρ στένεψαν και αγριοκοίταξε τον Γκαμπρί. Δεν του άρεσε να τον κοροϊδεύουν και υποπτευόταν ότι ο μεγαλόσωμος ήρεμος άντρας έκανε αυτό ακριβώς. Μετά γύρισε να κοιτάξει τη Μίρνα, που δε γελούσε. Κούνησε το κεφάλι.

«Έτσι τον λένε. Ο Ρόαρ έβγαλε το γιο του Χάβοκ».

Ο Ζαν Γκι Μποβουάρ το σημείωσε, αλλά χωρίς ευχαρίστηση και δίκως να το πιστεύει.

«Νομίζετε ότι κλείδωσε;» ρώτησε η Λακόστ.

Τόσο ο Γκαμάς όσο και ο Μποβουάρ ήξεραν ότι αυτή ήταν καίρια ερώτηση, αλλά ο Ολιβιέ δεν έδειχνε να καταλαβαίνει τη βαρύτητά της.

«Ναι, βέβαια».

Ο Γκαμάς και ο Μποβουάρ κοιτάχτηκαν. Επιτέλους κάτι έβλεπαν στον ορίζοντα. Μάλλον ο δολοφόνος είχε κλειδί. Ένας κόσμος γεμάτος υπόπους είχε ελαττωθεί δραματικά.

«Μπορώ να δω τα κλειδιά σας;» ρώτησε ο Μποβουάρ.

Ο Ολιβιέ και ο Γκαμπρί έβγαλαν τα κλειδιά τους και τα παρέδωσαν στον επιθεωρητή. Στο προσκήνιο, όμως, εμφανίστηκε κι ένα τρίτο μάτσο. Ο Μποβουάρ γύρισε και είδε μian αρμαθιά κλειδιά να κρέμεται από το μεγάλο χέρι της Μίρνας.

«Τα έχω για την περίπτωση που κλειδωθώ έξω από το σπίτι μου ή για κάποια έκτακτη ανάγκη».

«*Merci*», αποκρίθηκε ο Μποβουάρ, με κάπως λιγότερη βεβαιότητα από κείνη που ένιωθε. «Τα δανείσατε σε κάποιον τώρα τελευταία;» ρώτησε τον Ολιβιέ και τον Γκαμπρί.

«Όχι».

Ο Μποβουάρ χαμογέλασε. Καλό αυτό.

«Εκτός από το γερο-Μουντέν φυσικά. Είχε χάσει τα δικά του κι έπρεπε να βγάλει αντικλειδί».

«Και τον Μπίλι Ουίλιαμς», υπενθύμισε ο Γκαμπρί στον Ολιβιέ. «Θυμάσαι; Συνήθως χρησιμοποιεί εκείνο που αφήνουμε κάτω από την μπροστινή γλάστρα, αλλά δεν ήθελε να σκύβει κουβαλώντας τα ξύλα. Θα το έπαιρνε για να βγάλει κι άλλα αντικλειδιά».

Το πρόσωπο του Μποβουάρ συσπάστηκε, φανερώνοντας την απόλυτη δυσπιστία. «Γιατί μπαίνετε στον κόπο να κλειδώνετε;» ρώτησε στο τέλος.

«Για ασφάλεια», απάντησε ο Ολιβιέ.

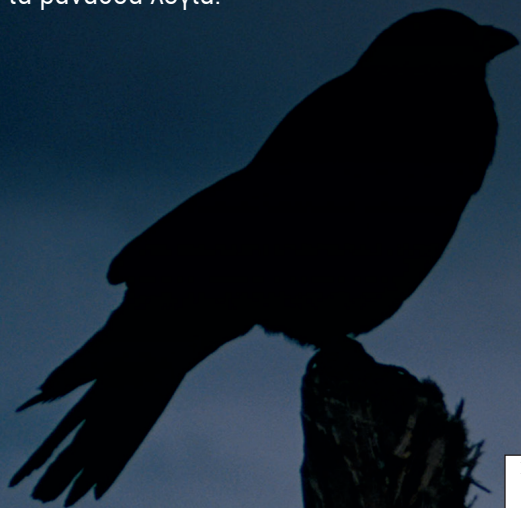
Μάλιστα. Κάποιου τα ασφάλιστρα ανεβαίνουν, σκέφτηκε ο Μποβουάρ. Κοίταξε τον Γκαμάς και κούνησε το κεφάλι. Ειλικρινά, άξιζαν όλοι να δολοφονηθούν στον ύπνο τους. Από την άλλη βέβαια, κι αυτό ήταν μεγάλη ειρωνεία, δολοφονούνταν εκείνοι που κλείδωναν κι έβάζαν συναγερμούς. Η εμπειρία του Μποβουάρ έλεγε πως ο Δαρβίνος είχε κάνει μεγάλο λάθος. Δεν επιβίωσαν οι πιο δυνατοί. Οι πιο δυνατοί σκοτώνονταν από την ηλιθιότητα των γειτόνων τους, οι οποίοι συνέχιζαν να περιφέρονται ξέγνοιαστοι.

ΤΟ ΧΑΟΣ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ, ΓΙΕ ΜΟΥ

Με αυτά τα λόγια γίνεται θρύψαλα η ειρήνη στο Θρι Πάινς. Όλοι πηγαίνουν στο μπιστρό του Ολιβιέ – ακόμα και το πτώμα του ξένου που βρίσκεται δολοφονημένος στο πάτωμα. Όταν ο αρχιεπιθεωρητής Γκαμάς καλείται να ερευνήσει την υπόθεση, ανακαλύπτει ότι η ιστορία του Ολιβιέ είναι διάτρητη, γεμάτη κενά. Για ποιο λόγο βρίσκονται τα δακτυλικά του αποτυπώματα στην καλύβα στο άγριο δάσος, που είναι γεμάτη από αντίκες ανεκτίμητης αξίας και από το αίμα του νεκρού άντρα; Και ποια άλλα μυστικά και ψέματα είναι θαμμένα στο φαινομενικά ειδυλλιακό χωριό;

Ο Γκαμάς ακολουθεί ένα μονοπάτι από ίχνη και θησαυρούς – από τις πρώτες εκδόσεις των βιβλίων *Σάρλοτ η Αραχνούλα* και *Τζέιν Έιρ* έως έναν ιστό αράχνης στον οποίο έχει υφανθεί μυστηριωδώς μια λέξη – που τον οδηγεί μέσα στο δάσος και στην άλλη άκρη της ηπείρου, προτού επιστρέψει στο Θρι Πάινς για να αντιμετωπίσει την αλήθεια και τελικά τα βάνουσα λόγια.

CRIME

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550

www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ISBN 978-960-496-539-7

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 10421